

בתי המשפט

ה"פ 4052/05	בית המשפט המחוזי בירושלים
	בפני כבוד השופטת אורית אפעל-גבאי

בעניין: **WELLS FARGO BANK OF MINNESOTA NATIONAL ASSOCIATION**
המבקשת ע"י ב"כ עוה"ד ב' ברץ, א' בלקינד וע' סובל
- נגד -

אברהם צימרינג
המשיב ע"י ב"כ עוה"ד ב' צ' שיפטן וא' שני

פסק דין

1. בפני בקשת Wells Fargo Bank Minnesota National Association, תאגיד בנקאי, בתפקידו כנאמן של חשבון נאמנות (להלן- **המבקשת**) להכריז על פסק חוץ שניתן נגד אברהם צימרינג (להלן- **המשיב**) כאכיף בישראל, מכוח חוק אכיפת פסקי-חוץ, התשי"ח-1958 (להלן- **החוק**).

פסק החוץ שאכיפתו מתבקשת ניתן ביום 18.2.03 על ידי בית המשפט המחוזי בעיר פיטרסבורג שבמדינת וירג'יניה, ארצות הברית, בתיק מספר CL01-192. פסק החוץ חייב את המשיב לשלם למבקשת סך של 6,619,005.86 דולר ארצות הברית, בצירוף ריבית שנתית בשיעור של 13.2% מיום 23.9.03 ועד למועד התשלום בפועל (פסק החוץ צורף כנספח 2 לתצהיר התומך בבקשה (להלן- **פסק החוץ**)).

רקע עובדתי

2. הרקע העובדתי שביסוד המחלוקת שבין הצדדים אינו שנוי ברובו במחלוקת. הסתייגויות המשיב באשר למקצת מן העובדות שלהלן יובאו, ככל שהדבר יידרש, להלן.

ביום 21.7.99 נטלה חברת Lee Hall הלוואה בסך 17,400,000 דולר ארצות הברית מחברת U.B.S Paine Webber, HSA/Wexford Bancgroup, L.L.C, לימים חברת U.B.S Inc. (להלן - ההלוואה; ו- U.B.S, בהתאמה). ההלוואה הייתה מובטחת במספר משכנתאות שהוטלו על נכסים שהיו בבעלות Lee Hall. כמו כן, ניתנו ערבויות אישיות על ידי בעליה ומנהליה של Lee Hall, המשיב ומר רן ניצן (להלן - ניצן), אשר חתמו על כתב ערבות לגבי מלוא סכום ההלוואה. חברת Lee Hall כשלה בהחזר ההלוואה, והערבים לא עמדו בהתחייבויותיהם על פי כתב הערבות.

ביום 28.6.01 הגישה המבקשת לבית המשפט המחוזי בוורג'יניה (Circuit Court of the city of Petersburg, Virginia) את התביעה מושא פסק החוץ. התביעה הוגשה נגד המשיב וכן נגד Lee Hall, חברת Wee Talk וניצן (כתב התביעה צורף כנספח 1 בקלסר 20; ההפניות הן לקלסרים שצורפו לתצהיר העדות הראשית מטעם מצהיר המבקשת ג'ון דינן, להלן - דינן). המבקשת הגישה את התביעה מכוח היותה נאמן של חשבון נאמנות (הכולל אגד הלוואות מאוג"חות המובטחות במשכנתאות), המכונה U.B.S. MLMI (Merrill Lynch Mortgage Investors, Inc). המבקשת רכשה מ-U.B.S. (הנושה) את זכויותיה מכוח ההלוואות, ובהן הזכות לגבות, בין היתר, את ההלוואה. על אופיו וטיבו של ההליך שהתנהל בבית המשפט המחוזי בוורג'יניה בתביעת המבקשת את המשיב ארחיב, ככל שהדבר יידרש, להלן.

ביום 18.2.03 ניתן פסק החוץ נגד המשיב. בפסק החוץ, אשר נוסח בהסכמה על ידי באי כוח בעלי הדין וקיבל תוקף של פסק דין על ידי בית המשפט (השופט James F. Dalton) נקבע, בתמצית, כי על המשיב לשאת בתשלום יתרת סכום ההלוואה, שלא הושבה, כמו גם בנזקים ובהוצאות שנגרמו למבקשת עקב כישלון החזר ההלוואה על ידי Lee Hall (ראה במיוחד פסקאות 1-3 ו-6 לפסק החוץ). בפסק החוץ צוין, כי בעקבות החלטת ביניים של בית המשפט מיום 16.9.02 אשר קבעה את אחריותו של המשיב להשיב את ההלוואה (החלטה אשר קיבלה את בקשת המבקשת למתן "פסק דין חלקי", בשל כך שהמשיב נמנע מלגלות מסמכים חיוניים בהליך), התמקד הדיון אך בכימות ה"נזקים" (Damages) שנגרמו למבקשת. עוד נאמר בפסק החוץ, כי בהחלטת הביניים הנ"ל נקבע, שהמשיב ביזה את בית המשפט, ולכן קבע בית המשפט

--- סוף עמוד 2 ---

במסגרת פסק הדין את סכום ההוצאות שעל המשיב לשאת בו בגין התנהגותו (פסקאות 4-5 לפסק החוץ). כמו כן נקבע, כי המשיב נמנע, שלא כדיון, מלהעביר למבקשת כספים שהתקבלו כפירות מנכסים של Lee Hall, ובמקום זאת השתמש בכספים אלה לתועלתו האישית (פסקאות 7-8 לפסק החוץ). עוד נקבע בפסק החוץ, כי המשיב הטעה את הגוף המלווה במטרה לקבל את ההלוואה, בין היתר, באשר למעמדו ולתפקידו של ניצן ב-Lee Hall (פסקאות 9-10 לפסק החוץ). יצוין, כי בית המשפט דחה את בקשות המבקשת לקבל פיצויים עבור נזקים עתידיים להם טענה, החזר של הוצאות נלוות וכן פיצויים עונשיים (פסקאות 14, 16 לפסק החוץ).

לסיכום, בפסק החוץ נקבע, כי על המשיב לשלם למבקשת, מתוקף כתב הערבות עליו חתם, את יתרת חוב ההלוואה שנטלה Lee Hall, בסך של 6,218,920.95 דולר ארצות הברית. כמו כן, חויב המשיב בהוצאות המבקשת בסכום של 30,627.95 דולר ארצות הברית ובשכר טרחת עו"ד בסכום של 369,456.96 דולר ארצות הברית. החיוב הכולל שהוטל על המשיב על פי פסק החוץ, מבלי לפגוע בחבותם של יתר הנתבעים בתובענה, היה סך של 6,619,005.86 דולר ארצות הברית, בצירוף ריבית שנתית בשיעור של 13.2% מיום 23.9.03 ועד לתשלום המלא בפועל.

3.3. ביום 19.5.03 הגיש המשיב לבית המשפט העליון בוורגינייה בקשה לערער (Petition to Appeal) על פסק החוץ ועל החלטות הביניים הכלולות בו (הבקשה לערער צורפה כנספח 8 לתצהיר פרופ' ג'ון וולק מטעם המבקשת, להלן - **פרופ' וולק**). ביום 27.8.03 התקיים דיון בעל פה בבקשת המשיב. ביום 3.10.03 ניתנה החלטה הדוחה את בקשת המשיב, ולפיה: **" Upon review of the record in this case and consideration of the argument submitted in the support of and in opposition to the granting of an appeal, the court is of the opinion there is no reversible error in the judgment complained of. Accordingly, the Court refuses the petition for appeal** עיון בתיק ובטענות הצדדים, לא מצא בית המשפט לערעורים טעות בפסק החוץ המצדיקה מתן רשות לערער (נספח 9 לתצהיר פרופ' וולק). נציין, כי המשיב טוען בעניין זה, שבקשתו לקבל רשות ערעור על פסק החוץ נדחתה שלא מטעמים לגופו של

4.4. --- סוף עמוד 3 ---

5.5. עניין, אלא אך בשל כך שלא צירף לבקשה לערער את המסמכים הנדרשים (פסקה 4.3 לתצהיר המשיב).

ביום 17.10.03 הגיש המשיב לבית המשפט העליון בוורגינייה בקשה לעיון מחדש (Petition for Rehearing) בהחלטה הנ"ל של בית המשפט העליון מיום 3.10.03, אשר דחתה, כאמור, את בקשתו לערער על פסק החוץ (הבקשה צורפה לנספח 6 לתצהיר פרופ' וולק). בבקשתו התייחס המשיב גם לממצאים שנקבעו בפסק החוץ, וכן טען טענות ביחס לחבותו, מדעיקרא, כערב להלוואה. ביום 7.11.03 דחה בית המשפט העליון בוורגינייה את בקשתו של המשיב לעיון מחדש, ללא הנמקה עניינית (נספח 11 לתצהיר פרופ' וולק).

6.6. ביום 16.2.05 הגישה המבקשת את הבקשה לאכיפת פסק החוץ בישראל. המשיב הגיש את התנגדותו לבקשת המבקשת ביום 14.8.05.

7.7. יצוין כבר עתה, כי במקביל לניהול ההליך לאכיפת פסק החוץ בישראל, פתח המשיב במספר הליכים משפטיים בבתי משפט בארצות הברית, אשר מטרתם, בסופו של יום, להביא לביטול פסק החוץ. על מהותם וטיבם של הליכים אלה נעמוד, ככל שהדבר יידרש, בהמשך פסק הדין. נציין, כי הליכים אלה לא הביאו לביטולו או לשינויו של פסק החוץ.

טענות הצדדים

8.8. מפאת ריבוי ומורכבותן של טענות בעלי הדין, אביאן בפירוט הנדרש בהקשרן הרלוונטי במהלך פסק הדין. בשלב זה אציין רק את טענות בעלי הדין באופן כללי וכוללני.

המבקשת טוענת, כי פסק החוץ עומד בתנאי האכיפה הקבועים בחוק, ובכלל כך בתנאי סעיף 3 לחוק. כך נטען, כי פסק החוץ ניתן בבית משפט אשר היה מוסמך לתיתו לפי דיני מדינת וירגינייה, ארצות הברית (סעיף 3(1) לחוק); פסק החוץ הוא סופי וחלוט, לאחר שהליכי הערעור שהגיש המשיב נדחו (סעיף 3(2) לחוק); פסק החוץ, אשר הטיל על המשיב חיוב כספי, ניתן לאכיפה על פי הדינים בישראל, הוא אינו סותר את תקנת

--- סוף עמוד 4 ---

הציבור וניתן לבצעו במדינת וירג'יניה, ארצות הברית (סעיפים 3(3) ו-3(4) לחוק). בתשובה לטענות המשיב טוענת המבקשת, כי פסק החוץ ניתן בדרך כשרה, ובוודאי לא הושג במרמה (סעיף 6(א)(1) לחוק); למשיב הייתה הזדמנות, בה עשה שימוש, לטעון טענותיו ולהביא ראיותיו בפני בית המשפט בוירג'יניה (סעיף 6(א)(2) לחוק), ואין בתוקף פסק דין באותו עניין העומד בניגוד לפסק החוץ (סעיף 6(א)(5) לחוק). עוד משיבה המבקשת, תחת הסתייגות, לטענות נוספות שהעלה המשיב נגד אכיפת פסק החוץ, ואשר לדידה של המבקשת אינן מן ההגנות "הלגיטמיות" אותן רשאי המשיב להעלות על פי החוק. המדובר, בין היתר, בטענות בדבר עצם חבותו של המשיב כערב להלוואה; טענות בדבר פירעון ההלוואה לאחר מועד מתן פסק החוץ (טענות מסוג "פרעתי"), ועוד.

יצוין, כי למבקשת טענות רבות בדבר אופן התנהלות המשיב במהלך ניהול ההליך לאכיפת פסק החוץ ובהליכים שקדמו לכך, ולסברתה המדובר במי שמנהל את ענייניו שלא ביושר, תוך ניסיונות בלתי נלאים לחמוק מתשלום חובותיו.

המשיב טוען, באופן כללי, כי פסק החוץ ניתן "..." **תוך עיוות-דין זועק לשמים, בלא שניתן לי לטעון טענותי ולהביא ראיותי, ופגמים חמורים נוספים, ובין השאר הסתבר לי כי המבקש קיבל את מלא התמורה בגין ההלוואה כבר בחודש אוקטובר 2004 (הרבה לפני המועד בו הוגשה הבקשה לאכיפת פסק החוץ דנו) ובהתאם על פי כל דין, אין שום חוב למבקש, לא שלי ולא של החברה שנטלה את ההלוואה"** (פסקה 1.4 לתצהיר העדות הראשית מטעם המשיב, ההדגשות במקור).

ביתר פירוט ניתן לסווג את טענותיו של המשיב למספר ראשים, כמפורט להלן: הראש **האחד**, עניינו בטענות בדבר היעדר קיומה של חבות ראשונית של המשיב, בשל כך שאין לראותו כערב להלוואה שנטלה Lee Hall. בהקשר זה נטען, כי כחודש ימים לפני שנטלה Lee Hall את ההלוואה פירקו המשיב וניצן את שותפותם ב-Lee Hall, כך שבמועד נטילת ההלוואה המשיב כלל לא היה בעלים של Lee Hall (פסקה 3.2 לתצהיר המשיב); הבעלות ב-Lee Hall הייתה בידי שתי חברות: חברת ADI, הנמצאת בבעלות מלאה של אשת המשיב (סינדי צימרינג) וחברת ELITOT CORP, כך שלמעשה המשיב לא היה מבעלי Lee Hall; חתימתו של המשיב על כתב הערבות זויפה על ידי

--- סוף עמוד 5 ---

אדם בשם אמנון כהן, שותף לעסקי המשיב, והמשיב כלל לא חתם על כתב הערבות (פסקה 3.8, 3.23-3.17, 3.26 לתצהיר המשיב). במסגרת זו נטען גם, כי המשיב לא שהה בארצות הברית במועד החתימה, כביכול, על כתב הערבות (פסקה 3.9 לתצהיר המשיב); עוד מוסיף המשיב בעניין זה, כי חתימתו על מסמכי ההלוואה לא אומתה, כנדרש, באימות נוטריוני או אחר (פסקה 3.11 לתצהיר המשיב); כתובת המגורים של המשיב הרשומה במסמכי ההלוואה אינה נכונה (פסקה 3.10 לתצהיר המשיב); ממסמכים שיצאו תחת ידי הגוף המלווה עולה, שעל פי הקריטריונים של גוף זה לא עמד המשיב בתנאים הנדרשים על מנת לשמש כערב (פסקה 3.13 לתצהיר המשיב); פקידי הגוף המלווה הודו שהערב היחיד להלוואה הוא ניצן, ולא המשיב (פסקה 3.12 לתצהיר המשיב). בהקשר זה נטען, כי חובה של Lee Hall למבקשת הומחה על ידי Lee Hall לחברת Wee Talk, הנמצאת בבעלות בלעדית של ניצן (פסקה 3.6; 3.29 לתצהיר המשיב).

הראש השני, עניינו בטענות בדבר הליך כינוס נכסיה של Lee Hall על ידי המבקשת. נטען, כי המבקשת ניהלה את נכסי Lee Hall, אשר שימשו כבטוחה לפירעון ההלוואה מכוח משכנתא שרבצה עליהם, באופן כושל שהביא לירידה בערכם (פסקה 8 לתצהיר המשיב); המבקשת נהגה שלא ביושר בכך שמכרה לעצמה חלק מן הנכסים במחיר הנמוך משווים הריאלי (פסקה 8.6 לתצהיר המשיב); וכן כי המשיב כלל לא היה מודע להליך כינוס נכסי Lee Hall ולא נטל בו חלק (פסקה 8.8 לתצהיר המשיב).

הראש השלישי, עניינו בטענות בדבר אופן ניהול ההליך בבית המשפט בוורגינייה, אשר פגע בזכויות המשיב להליך הוגן. נטען, כי המשיב נדרש להגיש כתב הגנה תוך שלושה ימים בלבד, פרק זמן בלתי מספיק בעליל (פסקה 4.1.3 לתצהיר המשיב); בית המשפט בוורגינייה סרב, שלא כדין, לאפשר למשיב לתקן את כתב הגנתו, חרף בקשה שהגיש בעניין זה (פסקה 4.1.4 לתצהיר המשיב); השופט שדן בתביעה מושא פסק החוץ, James F. Dalton, ידוע כשופט אנטישמי (פסקה 4.5 ו-5.4 לתצהיר המשיב); המשיב חויב, שלא כדין, בתשלום שכר טרחת עו"ד בסכום "אסטרונומי"; המשיב חויב בהמצאת מסמכים שלא היו ברשותו, ומשלא המציאם, הוצא נגדו, שלא כדין, צו "דרקוני" בדבר ביזיון בית המשפט (פסקה 4 לתצהיר המשיב). עוד נטען, כי פסק החוץ

--- סוף עמוד 6 ---

הראש הרביעי, עניינו בטענות בדבר קיומם של הליכים משפטיים שונים בארצות הברית, להם השפעה אפשרית על החוב בגין ההלוואה. נטען, כי נגד המבקשת הוגשה בארצות הברית תובענה ייצוגית, המייחסת לה נקיטה שיטתית במעשי הונאה, גניבה ומרמה (פסקה 7.4 לתצהיר המשיב). יצוין, כי המשיב בתצהירו מציין כי תביעה זו נמחקה בהסכמה (פסקה 6.3 לתצהיר המשיב); בין המבקשת לבין חברות אחרות, ובכללן הגוף שנתן ל-Lee Hall את ההלוואה, התנהלו הליכים משפטיים הנוגעים, במישרין או בעקיפין, לחוב בגין ההלוואה. נראה, כי כוונת המשיב לקבוצת תביעות אשר יושבו כולן בהסכם פשרה שנערך בין המבקשת לבין U.B.S, שלגביו טענות שונות בפי המשיב (כפי שיפורט להלן); והמבקשת ממשיכה לנהל הליכים משפטיים להשבת ההלוואה כנגד ניצן, בניסיון להיפרע פעמיים אותו חוב.

הראש החמישי, כולל טענות בדבר פירעון ההלוואה לאחר המועד בו ניתן פסק החוץ. נטען, כי בשנת 2004 ערכה המבקשת הסכם פשרה סודי, בין היתר, עם U.B.S, אשר בתקבולים על פיו היה כדי לפרוע, הלכה למעשה, את ההלוואה (להלן - **הסכם הפשרה**) (פסקה 7 לתצהיר המשיב). המשיב טוען, כי הכספים שקיבלה המבקשת על פי הסכם הפשרה נזקפו בספריה לזכות חובה של Lee Hall, וכך גם דווח לבעלי אגרות החוב בחשבון הנאמנות MLMI (פסקה 7.1.3, 7.2 לתצהיר המשיב). המשיב מוסיף, כי על פי הכללים שלפיהם מתנהל חשבון הנאמנות, אין באפשרותה של המבקשת לבטא בספריה את התקבולים על פי הסכם הפשרה אלא בדרך של פירעון ההלוואה; עוד נטען, כי בספרי החשבונות של המבקשת לא מופיעה עוד הלוואת Lee Hall, וכי זו נמחקה מהספרים (פסקה 7.15, 7.3 לתצהיר המשיב). יצוין, כי לאחר הגשת תצהירי העדות הראשית הוסיף המשיב טענה, כי במספר מועדים לאחר שניתן פסק החוץ זיכתה המבקשת את חשבונה של Lee Hall בספריה בסכומים שונים. סכומים אלה התקבלו, לפי הטענה, בהליכי מימוש נכסיה של Lee Hall (טענה אחרונה זו נטענה, לראשונה, במסגרת בקשת ביניים שהגיש המשיב ביום 19.11.06 ([בש"א 3730/06](#))).

בנוסף, בפי המשיב טענות שונות באשר לאופן שבו ערכה המבקשת את הבקשה לאכיפת פסק החוץ מבחינת דרישות החוק והפסיקה.

--- סוף עמוד 7 ---

דין

חוק אכיפת פסקי חוץ

9. הליך של אכיפת פסק חוץ נועד, בסופו של יום, להעמיד לרשות נושה שעניינו כבר נדון והוכרע במדינה זרה את כלי האכיפה של המדינה שבה מצוי החייב או שבה מצויים נכסיו (ס' ו' פסברג, **פסקים זרים במשפט הישראלי – הדין והגיונו** (המכון למחקרי חקיקה ולמשפט השוואתי ע"ש הארי ומיכאל סאקר, 1996) בעמ' 20). בכך מושגות התכליות שביסוד הליך האכיפה, ובהן שימת קץ להתדיינות בין בעלי דין, כיבוד זכויותיהם, כמו גם עידוד שיתוף הפעולה וההרמוניה בין מערכות המשפט השונות (ע' שפירא, "הכרה ואכיפה של פסק חוץ" **עיוני משפט ד'** (תשל"ה-1974) 508, והמשך המאמר **בעיוני משפט ה'** (תשל"ו-1976) 38). פועל יוצא ממטרות הליך האכיפה הוא, שהדיון בבקשת הזוכה לאכיפת פסק חוץ "**...איננו מקביל לדיון מחדש, והוא אינו מאפשר פרימה של יריעת המחלוקת מיסודה**" (השופט אוקון ב-**ה"פ (ירושלים) 3137/04 AHAVA (USA) INC נ' ג'. דבלין. גי. בע"מ (J.W.G. LTS)**), פסק דין מיום 10.10.04). בית המשפט הדין בבקשה לאכיפת פסק חוץ אינו משמש כערכאת ערעור על בית המשפט הזר, ונטייתו היא "**לכבד את הפסק כמות שהוא ולא להרהר אחר מידותיו**" (**ע"א 221/78 זיול עובדיה נ' סלומון כהן, פ"ד לג (1) 293**, בעמ' 296). כך, בית המשפט אינו נזקק לבדיקה מקומית מחודשת של ההליך המשפטי שהתנהל בערכאה הזרה, הוא אינו בודק את הנכונות העובדתית או המשפטית של פסק החוץ ואינו נדרש אף לנימוקי הפסק. הבחינה שמקיים בית המשפט הדין בבקשת אכיפה היא של "**קליפת הפסק**" ולא של תוכנו (השופט זילר ב- **ה"פ (י-ם) 246/96 נס שובל נ' מוטי פרטוק**, פסק דין מיום 24.4.01). משכך, אף אם תימצא טעות בפסק החוץ, ואפילו תהא זו טעות הגלויה על פני הפסק, לא יהא בכך כדי למנוע את אכיפתו של פסק החוץ בשל כך בלבד (שפירא, **שם**, בעמ' 56).

מושכלות יסוד בכללי המשפט הבינלאומי הפרטי הם, כי פסק דין שניתן במדינה זרה אינו מוכר, כשלעצמו, במדינה אחרת בה מבקשים לאוכפו או להכיר בו (**ע"א 423/63 קרל רוזנבאום נ' פביו גולי, פ"ד יח (2) 374, 379**). על מנת שניתן יהיה לאכוף את פסק

ע"א 4003/99 קוז'ויד נ' ליאל, פ"ד נה (3) 444 ו-1

ע"א 970/93 היועץ המשפטי לממשלה נ' אגם, פ"ד מט (1) 561.

--- סוף עמוד 8 ---

הדרך לקליטה בישראל של פסק דין שניתן במדינה זרה קבועה בחוק אכיפת פסקי-חוק, התשי"ח-1958 (וראה סעיף 2 לחוק הקובע, כי "לא ייאכף בישראל פסק-חוק אלא לפי חוק זה"). החוק קובע "שורה של תנאים - הנוגעים לאופיו של הפסק, לאופן הוצאתו ולשילובו במשפט הישראלי - בהתקיימם יכריז בית המשפט על פסק חוק כפסק אכיף בישראל" (דברי השופט רביד ב-ה"פ (ירושלים) 5276/06 JAIME SOHACHESKI נ' שירה ברכה פיקהולץ (בונדר) ואח', פסק דין מיום 1.11.07).

סעיף 3 לחוק קובע את התנאים שבהתקיימם רשאי בית משפט בישראל להכריז על פסק חוק כאכיף בישראל ("פסק חוק" מוגדר בסעיף 1 לחוק כ"פסק דין שניתן על ידי בית משפט במדינה זרה בענין אזרחי, לרבות פסק דין לתשלום פיצויים או נזקים לצד שנפגע, אף כשלא ניתן בענין אזרחי"), כדלקמן:

3. תנאים לאכיפה

- ...
(1) הפסק ניתן במדינה שלפי דיניה בתי המשפט שלה היו מוסמכים לתתו;
(2) הפסק אינו ניתן עוד לערעור;
(3) החיוב שבפסק ניתן לאכיפה על פי הדינים של אכיפת פסקי דין בישראל, ותכנו של הפסק אינו סותר את תקנת הציבור;
(4) הפסק הוא בר-ביצוע במדינה בה הוא ניתן".

10. בהחלטה שניתנה במהלך הדיון בתיק זה, ביום 4.7.06, בבקשת המבקשת להורות על היפוך סדר הטיעון והבאת הראיות בהליך העיקרי (בש"א 4230/05), עמדתי בהרחבה על סוגיית נטלי ההוכחה המוטלים על בעלי הדין לפי החוק בכלל וסעיף 3 הנ"ל בפרט. אחזור להלן אך על עיקרי הדברים.

הלכה היא, כי נטל ההוכחה בדבר התקיימותם של התנאים הקבועים בסעיף 3 לחוק מוטל על המבקש את אכיפתו של פסק החוק, אשר נדרש, על פי תקנה 354 לתקנות

_____, התשמ"ד-1984, לצרף לבקשה לאכיפת פסק החוץ "תצהיר לאישור העובדות המוכיחות את קיומם של כל אחד מהתנאים הנקובים בסעיף 3 לחוק" (ראה: [רע"א 2214/00](#) קרלו נובילי רובינטריה ס.פ.א. חברה שמושבה באיטליה נ' משה קטן בע"מ, פ"ד נד(4) 403, 407; [ע"א 4003/99](#) הנ"ל, בעמ' 450; פסברג, שם, בעמ' 26).

--- סוף עמוד 9 ---

כדי להוכיח קיומו של תנאי לאכיפת פסק חוץ המעוגן בדין זר, יש להוכיח הן את הדין הזר והן את העובדות המקימות את התנאי. כידוע, הוכחת דין זר במשפט הישראלי היא כהוכחת עובדה, ועל כן נקבע בפסיקה, כי התצהיר התומך בבקשה לאכיפת פסק חוץ חייב להתייחס לדין הזר, ורצוי שיהיה מגובה בחוות דעת או בעדות של מומחה לעניין זה, אשר יאשרו את הדין הזר ואת פרשנותו ([ע"מ \(תל-אביב-יפו\) 1166/01 ס' ד' נ' ס' ד' ו-2 אח'](#), פסק דין מיום 1.5.03; ראה והשווה: [ע"א 6796/97](#) ברג יעקב ובניו (רהיטים) בע"מ נ' [tsaE greB .cnI stropmI](#), פ"ד נד (1) 697, 708).

עוד נקבע בפסיקה, כי בעל דין המצרף תצהיר לביסוס העובדות המקימות את התנאים שבסעיף 3 לחוק והמצרף את שאר המסמכים הנדרשים על פי התקנות, יוצא בכך ידי חובת ההוכחה. "בעשותו כן עובר הנטל המשני להפריך קיומו של תנאי זה או אחר הנדרש לאכיפה לשכמו של המשיב, באם הוא מתנגד לבקשת האכיפה" (ראה ההחלטה בעניין [רע"א 2214/00](#) הנ"ל, שם, מפי כבוד השופטת פרוקצ'יה). ואולם, נקבע גם, ולכך חשיבות בענייננו, כי כאשר המשיב כופר בהתקיימות התנאים שבסעיף 3 לחוק, כולם או מקצתם, שב הנטל הראשוני לשכם המבקש והוא נדרש לבסס את הטענה בדבר התקיימותם של התנאים לאכיפת פסק החוץ. במקרים אלה, על המבקש להוכיח את יסודות סעיף 3 לחוק, ו"אם לא השכיל לבססה, נשמט היסוד מבקשת האכיפה" ([רע"א 2214/00](#) הנ"ל, שם).

עיון בכתב הטענות שהגיש המשיב (התנגדות לאישור פסק חוץ) ובתצהיר עדותו הראשית מעלה, כי בפי המשיב ארבע טענות הנוגעות להוכחתם של תנאי סעיף 3 לחוק: האחת, טענות בדבר התצהיר שצרפה המבקשת כתמיכה בבקשה לאישור פסק החוץ; השנייה, טענה כללית ובלתי מפורטת, כי המבקשת לא הוכיחה את התנאים המנויים בסעיף 3 לחוק; השלישית, טענה לפיה פסק החוץ נוגד את תקנת הציבור

משכך, כפי שנקבע גם ב-[בש"א 4230/05](#) הנ"ל, נושאת המבקשת בנטל השכנוע הראשוני להוכחת התקיימותם של התנאים הקבועים בסעיף 3 לחוק, ולו בשל כך שהמשיב כפר בהתקיימות מקצת מהתנאים אותם נדרשת המבקשת להוכיח.

--- סוף עמוד 10 ---

11. 11. נפנה עתה לבחינת השאלה האם עלה בידי המבקשת להוכיח את התנאים הקבועים בסעיף 3 לחוק.

דיות התצהיר שצורף לבקשה

12. 12. תחילה נתייחס אל טענה המשיב, לפיה המבקשת לא עמדה בתנאים הקבועים בחוק להגשת הבקשה לאכיפת פסק חוץ, כפי שאלה פורשו בפסיקה. ביתר פירוט טוען המשיב, כי התצהיר שהגישה המבקשת בתמיכה לבקשה לאכיפת פסק חוץ אינו מספק. המדובר בתצהיר לאקוני, אשר כל שהוא כולל מהווה, הלכה למעשה, חזרה על התנאים הקבועים בחוק. עוד טוען המשיב, כי המצהיר שתצהירו צורף לבקשה לאכיפת פסק החוץ לא הוזמן על ידי המבקשת למסור עדות בבית המשפט.

על פי הפסיקה והספרות, על בעל דין המבקש לאכוף פסק חוץ בישראל לתמוד בקשתו בתצהיר מפורט, אשר חייב לעמוד בסטנדרטים גבוהים של הוכחת הדין הזר. "נראה כי המבקש צריך לשאת בנטל לא מבוטל לפני שתצהירו יצדיק את אכיפתו של פסק זר... זאת משום ששלושה מן התנאים בסעיף 3, לגביהם נדרש תצהיר, מתייחסים לדין זר: סמכות בית המשפט לפי דיני המדינה הזרה; סופיותו של פסק הדין; והיותו בר ביצוע בביתו. שלא כתנאים מהמשפט הישראלי, אשר די בעובדות בלבד להוכיח את קיומם, נראה שכדי להוכיח את קיומו של תנאי המעוגן בדין זר - אשר נתפס בעצמו כעובדה במשפט הישראלי, צריך להוכיח גם את הדין הזר וגם את העובדות המוכיחות את קיומו של התנאי. על כן, התצהיר, שצריך לאשר את העובדות המוכיחות את קיומם של תנאים אלה, צריך לכלול הוכחה של הדין הזר הנוגע לעניין, וזאת, יש להניח, בהתאם לכללים בדבר הוכחתו של דין זר" (פסברג, שם, בעמ' 26). על התצהיר התומך בבקשה לפרט את העובדות הרלוונטיות לעניין

ה"פ (ירושלים) 312/96 ריטה שוואלברג ואח' נ' מיכאל לוי

מטר, פסק דין מיום 26.1.05, ו- תמ"ש (ירושלים) 19021/00 ש' פ' נ' ש' פ', פסק דין
מיום 6.9.04.

--- סוף עמוד 11 ---

בענייננו, עיון בתצהיר מר רוברט רייס (Robert C. Rice) אותו צרפה המבקשת לבקשה לאכיפת פסק חוץ מגלה, כי אכן המדובר בתצהיר קצר ותמציתי, החוזר בעיקרו על האמור בבקשת המבקשת, ולכן אין די בו, כשלעצמו, כדי להוכיח את התקיימותם של תנאי סעיף 3 לחוק. ואולם, נזכיר, כי בהחלטת בית המשפט מיום 3.11.05, אשר ניתנה בתום ישיבת קדם משפט, נקבע, בית היתר, כי שני בעלי הדין יגישו תצהיר כולל ומשלים מטעמם. ביום 7.6.06 הגישה המבקשת את תצהיר העדות הראשית הכולל מטעמה, ובראשו תצהירו של מר ג'ון דינן (John Dinan) מיום 6.6.06. תצהיר זה הוא תצהיר ארוך ומפורט, הכולל, בין היתר, הפניות והתייחסויות לשני תצהירים נוספים שנערכו על ידי מצהיר זה (מהימים 24.4.06 ו- 31.5.06) (להלן- **תצהיר דינן**). כמו כן, כולל תצהיר דינן הפניות והתייחסויות לתצהיריהם של ארבעה מצהירים נוספים מטעם המבקשת, שכולם התייצבו בבית המשפט ונחקרו על התצהירים או חוות הדעת שערכו (תצהיריהם של James D. ; Kimberly A. Taylor ; Johan R. Walk ; Kepley ; וחוות דעתו (Reports) של Thomas J. Biafore). היקף החומר הכולל שהוגש במסגרת תצהיר העדות הראשית מטעם המבקשת עולה על 20 קלסרים. חומר זה כולל את הוראות הדין הרלוונטי, פרשנות הדין והפסיקה על ידי מומחים לדבר, ועוד. עיון מעמיק בתצהיר דינן ובמסמכים שצורפו לו מעלה בבירור, כי התצהיר עומד במידת הפירוט הנדרשת על פי הפסיקה שהובאה לעיל, ואף למעלה מכך.

בנסיבות אלה, הפגם שנפל בראשיתם של ההליכים בעריכת תצהירו הנ"ל של מר רוברט רייס נרפא באופן מלא עם הגשת תצהיר העדות הראשית מטעם המבקשת. לפיכך, איני רואה מקום לקבל את טענת המשיב בעניין התצהיר התומך בבקשה (ראה: ע"א 6796/97 הנ"ל, בו אישר בית המשפט העליון את החלטת הערכאה

יש לפסול את תצהירו של עורך הדין [רוברט

[רייס] שייצג את המבקש[ת] בדיונים בארצות הברית שכן תצהיר זה אינו מספק כראיה בנסיבות הבקשה לאכיפת פסק-חוץ" (בסעיף 5.9, ההדגשה במקור), ובהמשך :

--- סוף עמוד 12 ---

"בתצהיר נפל פגם, עת ניתן ע"י ב"כ המבקש[ת], ואין לייחס לו כל משקל" (בסעיף 5.10.4, ההדגשה במקור).

סעיף 3(1) לחוק - הפסק ניתן במדינה שלפי דיניה בתי המשפט שלה היו מוסמכים לתתו

13.13. דרישה זו פורשה בפסיקה כמתייחסת לסמכות במובנה הבינלאומי, היינו, לבחינת הסמכות הפנימית הכוללת של בתי המשפט במדינה בה ניתן פסק החוץ (ראה, למשל, ע"א 6796/97 הנ"ל, בעמ' 702; פסברג, שם, בעמ' 15). "מבקש האכיפה חייב להראות – ודי לו אם יראה – שהפסק ניתן במדינה שהסמיכה את מערכת השיפוט שלה להוציא פסק דין כזה בנסיבות העניין" (שפירא, שם, בעמ' 523).

בענייננו, קיומה של סמכות בית המשפט בארצות הברית ליתן את פסק החוץ הוכחה כדבעי בתצהירו של עד המבקשת, פרופ' וולק. פרופ' וולק הוא פרופסור חבר בבית הספר למשפט שבאוניברסיטת ריצ'מונד, הנמצאת במדינת וירג'יניה, ארצות הברית. פרופ' וולק מתמחה בתחום הפרוצדורה האזרחית ודיני הראיות במדינת וירג'יניה והוא מלמד, בין היתר, קורסים בנושאים אלה באוניברסיטת ריצ'מונד ובמקומות נוספים (ראה עמודים 5-1 לתצהיר פרופ' וולק). על פי תצהיר פרופ' וולק, לבתי המשפט המחוזיים בוורג'יניה קיימת סמכות כללית לדון בעניינים מושא פסק החוץ, וכן סמכות ספציפית לדון בענייניו של המשיב, על פי הוראות הדין המקומי שצורפו לתצהירו (ראה סעיפים 26, 27 לתצהיר פרופ' וולק, וכן נספחים 2, 3 ו-4 לתצהיר).

נוכר, כי להוציא אמירה כללית ובלתי מבוססת, לפיה המבקשת לא הוכיחה כי התקיימו התנאים הקבועים בסעיף 3 לחוק, לא חלק המשיב באופן מפורש על קיומה

[ע"א 4721/95 רימון](#)

[L LEASING CO.E.A., פ"ד נ\(5\) 99, 101](#).

--- סוף עמוד 13 ---

סעיף 3(2) לחוק - הפסק אינו ניתן עוד לערעור

14. בפסיקה פורש תנאי זה בעקביות באופן שסעיף 3(2) לחוק אינו כולל את הדרישה שלפיה פסק החוץ לא יהא ניתן לביטול או לשינוי על ידי אותו בית משפט שנתן אותו. מכאן שהמונח "ערעור" מתייחס להליך של ערעור כפשוטו ואינו כולל קיומה של אפשרות לבטל את פסק החוץ בעילה אחרת. "המסקנה המתבקשת מכל אשר נאמר עד כה היא, כי אין להוציא את המונח 'ערעור' אשר בסעיף 3(2) לחוק מכלל פשוטו ודווקניותו, ואין לייחס לו, או לקרוא אל תוכו את הדרישה שלפיה פסק-הדין צריך שלא יהא ניתן גם לביטול או לשינוי על-ידי בית-המשפט הזר אשר נתן אותו... כידוע כל פסק דין ניתן לביטול על ידי בית המשפט שנתנו, אם יוכח שהוא הושג במרמה. והרי לא יעלה על הדעת לומר, כי כל פסק דין אשר ניתן לביטול, במידה ויתברר שהוא הושג במרמה, איננו סופי ומוחלט" (דברי כבוד השופט עציוני ב-ע"א 74/77 LAND NORDRHEIN WESTFALEN נ' אדם פרידמן (פסול דין), פ"ד לא(3) 713, 723-724; וראה גם, למשל, ע"א 541/77 מרשל רוזנשטיין נ' מוריס ספרטוס, פ"ד לב(2) 701; פסברג, שם, בעמ' 9; שפירא, שם, בעמ' 527-526). ב-ע"א 619/89 ש' קסון נ' ר' ד' קסון, פ"ד מה(2) 656, הטעים כבוד הנשיא שמגר, כי "... אי סופיותה האינהרנטית של כל פסיקה בענייני מזונות אינה הופכת את הפסק לבלתי אכיף. לעניין זה יש לאבחן בין קיומה של זכות ערעור תלויה ועומדת, שטרם מוצתה ואשר כל עוד היא קיימת אין אוכפים את הפסק, לבין האפשרות לבקש שינוי הפסק החלוט בהליך נוסף עקב שינוי מהותי שחל בנסיבות או בשל טעם לגיטימי אחר" (בעמ' 659).

בענייננו, כפי שפורט בהרחבה לעיל (ועל כך גם אין מחלוקת בין בעלי הדין), המשיב מיצה את הליכי הערעור על פסק החוץ בערכאות השיפוטיות של מדינת וירג'יניה.

(Petition to Appeal), לפי דיני הערעור הנהוגים במדינה זו (נספח 6, 7 ו-8 לתצהיר פרופ' וולק). בקשה זו נדחתה על ידי בית המשפט ביום 3.10.03 (נספח 9 לתצהיר פרופ' וולק). ביום 17.10.03 הגיש המשיב לבית המשפט העליון בוורגינייה בקשה לעיון מחדש (Petition for Rehearing) בהחלטה לדחות את בקשתו לערער על פסק החוץ, ואף בקשה זו נדחתה ביום 7.11.03 (נספחים 6 ו-11 לתצהיר פרופ' וולק, בהתאמה). ככל הידוע, עד ליום זה (כחמש שנים לאחר שניתן פסק החוץ) לא הגיש המשיב ערעור על פסק החוץ או על ההחלטות השונות של בית המשפט העליון

--- סוף עמוד 14 ---

בוורגינייה לבית המשפט העליון של ארצות הברית (ראה סעיף 33 לתצהיר פרופ' וולק). מכאן שעל פי הדינים הנוהגים במדינת וירגינייה ובארצות הברית בכלל, פסק החוץ הוא סופי וחלוט (ראה סעיפים 29-33 ו-סעיף 140 לתצהיר פרופ' וולק, וכן הוראות הדין בנספחים 5, 6 לתצהיר).

להשלמת התמונה העובדתית ובבחינת למעלה מן הנדרש לאור הפרשנות שיש להעניק, כאמור, למונח "ערעור" בסעיף 2)3 לחוק, נציין כי המשיב לא צלח בניסיונותיו להביא לביטול פסק החוץ גם בהליכים נוספים בהם נקט במדינת וירגינייה, ארצות הברית. כך, בחודש נובמבר 2005 הגיש המשיב תביעה חדשה לבית המשפט המחוזי במדינת וירגינייה, ובה עתר לביטול פסק החוץ בטענות שונות, הזהות בעיקרן לטענות שהעלה המשיב בהליך זה (תיק מספר CH05-294). ודוק: הטענה העיקרית של המשיב בכתב התביעה הנ"ל הייתה, כי פסק החוץ ניתן במרמה. ביום 31.5.06 דחה בית המשפט המחוזי בוורגינייה את תביעת המשיב בקובעו, בין היתר, כי לא נמצא בסיס עובדתי ומשפטי לטענת התרמית לה טען המשיב (פסק הדין צורף כנספח 4 לתגובת המבקשת ב-[בש"א 2867/06](#) וכן כנספח 97 לתצהיר פרופ' וולק). ביום 9.6.06 הגיש המשיב לבית המשפט העליון בוורגינייה בקשה לערער על פסק הדין שדחה את תביעתו (הבקשה צורפה כנספח ג' לבקשת המשיב ב-[בש"א 2867/06](#)). ביום 19.12.06 העניק בית המשפט העליון בוורגינייה למבקש רשות ערעור על פסק הדין וקבע מועד לשמיעת הערעור (ראה נספח ב' לתשובת המבקשת ב-[בש"א 2867/06](#)). ביום 14.9.07 ניתן פסק הדין של בית המשפט העליון בוורגינייה, ובו דחה בית המשפט את ערעורו של המשיב ואישר את פסק הדין של בית המשפט המחוזי בוורגינייה (פסק הדין צורף כנספח 1 לתגובת המבקשת לבקשה ל"דחיית מועד לסיכומים ולעיכוב הליכים" שהגיש

15. 15. בשולי הדברים נציין, כי אין מחלוקת בין בעלי הדין כי המבקשת ממשיכה לנהל בארצות הברית הליכים לגביית ההלוואה שניתנה ל-Lee Hall, בין היתר, נגד ניצן. הליכים אלה נמצאים באיבם, בפני הערכאה הדיונית הראשונה (בית המשפט המחוזי בוורגינייה), לאחר שהדיון הוחזר אליה על ידי בית המשפט העליון בוורגינייה. בית המשפט העליון בוורגינייה החזיר את התיק לדיון לאחר שקיבל את טענת ניצן בערעור, כי היה על בית המשפט המחוזי בוורגינייה לבחון את טענתו של ניצן, כי

16. 16. --- סוף עמוד 15 ---

17. 17. חובה של Lee Hall נפרע במסגרת הסכם הפשרה שנחתם בין המבקשת ל-U.B.S בשנת 2004 (פסק הדין בערכאת הערעור בעניינו של ניצן צורף כנספח ב' לבקשה שהגיש המשיב ל"דחיית מועד לסיכומים ולעיכוב הליכים"). טענת ניצן היא, כי הכספים ששולמו למבקשת במסגרת הסכם הפשרה מהווים סילוק מלא של חובה של Lee Hall למבקשת, ולכן המבקשת אינה רשאית להמשיך ולגבות את החוב ממנו. בפסק הדין בערעור הורה, כאמור, בית המשפט העליון בוורגינייה על החזרת הדין בעניינו של ניצן, בקשר עם טענתו האמורה, לבית המשפט המחוזי בוורגינייה.

נדגיש, כי אין בהליך שמנהלת המבקשת נגד ניצן בארצות הברית כדי לגרוע כהוא זה מהיות פסק החוץ בעניינו חלוט, סופי ובלתי ניתן לערעור במובן סעיף 3(2) לחוק. כפי שקבעתי בהחלטה מיום 8.11.07 בבקשת המשיב ל"דחיית מועד לסיכומים ולעיכוב הליכים", הטענה אותה נדרש בית המשפט המחוזי בוורגינייה לבחון בעניינו של ניצן נטענה גם על ידי המשיב בהתנגדותו לאכיפת פסק החוץ. לטענה זו אדרש בהמשך פסק הדין. ההליך המשפטי המתנהל בעניינו של ניצן הוא הליך בעניינו של אחר, הנמצא בשלב דיוני השונה בתכלית מהשלב בו נמצא עניינו של המשיב אשר מיצה את כל אפיקי הערעור על פסק החוץ. עוד אזכיר, כי החלטת בית המשפט העליון בוורגינייה בעניינו של ניצן ניתנה בלא שקדם לה עיון בהסכם הפשרה גופו. לעומת זאת, בבית משפט זה נחשף תוכנו של הסכם הפשרה, ולאחר עיון בו נקבע כי אין הוא כולל את שהמשיב מבקש למצוא בו (בפסקה 12 להחלטה ב-[בש"א 4230/05](#)).

סעיף 3(3) לחוק - החיוב שבפסק ניתן לאכיפה על פי הדינים של אכיפת פסקי דין בישראל,

ותוכנו של הפסק אינו סותר את תקנת הציבור

18. 18. אשר לתנאי הקבוע ברישא סעיף 3(3) לחוק, לפיו "החיוב שבפסק ניתן לאכיפה על פי הדינים של אכיפת פסקי דין בישראל", נזכיר, כי המטרה של אכיפת פסקי חוץ בישראל היא להעמיד לרשותו של נושה, שעניינו כבר נדון והוכרע, את כלי האכיפה של המדינה שבה מצוי החייב או שבה מצויים נכסיו. מכאן שיש להידרש בעת בחינת היות הפסק ניתן לאכיפה בישראל לשאלה, האם ניתן לאכוף את פסק החוץ באמצעות כלי האכיפה המוסדיים שמעמיד הדין הישראלי. "לא זו בלבד שלא ייצרו עבור נושה על פי פסק זר כלים מיוחדים ולא יסטו מהמסגרת המוסדית הקיימת, אלא גם לא ינצלו את הכלים הקיימים אם הם אינם מתאימים לאכיפתו של החיוב הנדון. אם הזכות שבפסק הדין איננה ניתנת לאכיפה כזאת על פי דיננו, יסרבו להכריז על פסק החוץ

19. 19. --- סוף עמוד 16 ---

20. 20. **כעל פסק אכיף** (פסברג, שם, בעמ' 20). וראה דברי המלומד שפירא בעניין זה: "הכוונה המזדקרת לעין היא להכפיף מפורשות גם פסקי חוץ לדינים של אכיפת פסקי דין בישראל, כדי שלא יתעורר כל ספק בדבר אי אכיפותם בישראל של אותם חיובים (הגלומים בפסקי דין זרים), שהדין הישראלי בדבר הוצאה לפועל של פסקי דין אינו מספק כלים למימושם. כך, למשל, נראה כי פסק חוץ המורה על ביצוע בעין של חוזה למתן שירות אישי... לא יוכרז כאכיף בישראל" (בעמ' 530-529).

בענייננו, פשיטא היא, שהחיוב הכספי אותו קבע פסק החוץ, כי המשיב ישלם למבקשת את יתרת חוב הלוואה שנטלה Lee Hall, מתוקף ערבותו האישית להלוואה, ניתן לאכיפה על פי הכלים המוסדיים שמעניק הדין הישראלי. ונזכיר, כי בשום שלב לא התכחש המשיב להתקיימות תנאי זה.

21. 21. אשר לתנאי הקבוע בסיפא סעיף 3(3) לחוק, ולפיו "תוכנו של הפסק אינו סותר את תקנת הציבור", נראה כי ראוי לקרוא הוראה זו בכפיפה אחת עם הוראת סעיף 7 לחוק, הקובעת כי "פסק-חוץ לא יוכרז אכיף אם אכיפתו עלולה לפגוע בריבונותה של ישראל או בבטחונה" (ראה: פסברג, שם, בעמ' 21). הוראות אלה נועדו למנוע אכיפתם של חיובים אשר השתכללו מן הבחינה הפורמלית על פי תנאי החוק, אך מן הבחינה המהותית הם פוגעים פגיעה של ממש בערכי היסוד של שיטתנו המשפטית. כך, ה"מסננת" של תקנת הציבור מאפשרת לעקר תוצאות בלתי צודקות

ה"פ 3137/04 הנ"ל). ואלה דברי כבוד השופט

מ' חשין, כתוארו אז, ב- ע"א 1137/93 אשכר נ' היימס, פ"ד מח (3) 641, 651: "תקנת הציבור בהקשר זה שלפנינו היא 'תקנה ציבורית חיצונית'... ועניינה בעקרונות, בהשקפות ובאינטרסים של החברה ושל המדינה, שהם כה עקרוניים וכה בסיסיים עד שנראה לדחות מפניהם פסקי-חוץ מחייבים... מדברים אנו אפוא בערכי יסוד של מדינה ושל חברה, במוסר, בצדק ובהגינות, ורק אם מתנגש פסק-חוץ באחד מאלה כי אז נדחה אותו מפנינו". בהמשך פסק הדין מסכם כבוד השופט חשין, כי "בתתנו דעתנו לתחום פרישתו זה של מושג תקנת הציבור בענייננו, מסקנה נגזרת היא כי רק לעתים נדירות נדחה מפניה פסק-חוץ, וטענה על דבר היותו של פסק-חוץ מוטעה או גורם אי-צדק לא יהיה די בה" (בעמ' 653). השופט חשין הוסיף, כי תקנת הציבור אף אינה כוללת בחובה טעויות שטעה בית המשפט בפסק החוץ. טענות בדבר טעויות כאלה מקומן בבית המשפט שנתן את פסק החוץ, וכוחן אינו יפה כנגד אכיפתו של הפסק.

22. --- סוף עמוד 17 ---

23. כמו כן קבע, כי "גם אם פסק-החוץ מייסד עצמו על נורמה השונה בדין הזר ובדין ישראל, אין בשוני זה, כשהוא לעצמו, כדי למנוע אכיפת אותו פסק, ובוודאי אין בו כדי לסתור את תקנת הציבור בישראל..." (שם).

בענייננו, סומך המשיב את טענתו, כי פסק החוץ סותר את תקנת הציבור בישראל על הטעמים הבאים: **האחד**, המבקשת העלימה עובדות מבית המשפט בוורגינייה בדבר ניהול תביעה נגד המלווה (U.B.S) (סעיף 6.6.1 להתנגדות לאכיפת פסק חוץ); **השני**, המבקשת העלימה מבית המשפט בוורגינייה גם את העובדה שהיא ערכה הסכם פשרה עם U.B.S, אשר במסגרתו נפרע חובה של Lee Hall למבקשת (סעיף 6.6.2); **השלישי**, נציגי המבקשת הודו, כי המשיב לא ערב להלוואה, בין היתר, בשל כך שאינו עומד בתנאים לקבלת ההלוואה (סעיפים 6.6.3, 6.6.5); **הרביעי**, חתימת המשיב על מסמכי ההלוואה זויפה, שכן המשיב כלל לא שהה בארצות הברית במועד החתימה על כתב הערבות (סעיף 6.6.4); **החמישי**, טענות שונות כנגד כינוס הנכסים הקלוקל שערכה המבקשת בנוגע לנכסי Lee Hall, אשר שועבדו במשכנתא להבטחת ההלוואה שנטלה; **השישי**, למשיב לא ניתנה אפשרות סבירה להתגונן בבית המשפט.

בחינת טענות אלה של המשיב מעלה, כי חרף העובדה שהמשיב בחר למקמן בכתבי-בי-הדין תחת תנאי הוראת סעיף 3(3) לחוק, אין בינן ובין התנאי כי "תוכנו של הפסק

המ' (ת"א) 12904/98 Leasing Inc. נ' טל מוסקוביץ, תאריך פסק הדין אינו ברור). נציין, כי דינן של חלק מטענות המשיב להידון בשלב ההגנות שמעניק החוק - כך לגבי הטענה, כי למשיב לא ניתנה אפשרות סבירה להתגונן (סעיף 6(א)(2) לחוק) וכך לגבי הטענות אשר יכולות לחסות תחת הוראת סעיף 6(א)(1) לחוק, לפיה הפסק הושג במרמה. דינן של טענות נוספות שלא להידון כלל במסגרת הליך האכיפה (כך לגבי טענות מסוג "פרעתי", כפי שיבואר בהרחבה בהמשך).

בחינת תוכנו של פסק החוץ בענייננו מעלה כי אין בו, כשלעצמו, דבר העומד בסתירה לתקנת הציבור בישראל, כפי שזו פורשה בפסיקה שהובאה (וראה במיוחד [ע"א 1137/93](#), הנ"ל). המדובר בחיוב כספי המחייב את המשיב לפרוע את יתרת חובה של

--- סוף עמוד 18 ---

Lee Hall שהומחה למבקשת (לאחר ניכוי כספים שהתקבלו ממימוש נכסיה), מכוח ערבותו האישית להלוואה שנטלה Lee Hall. כפי שיבואר בהמשך, המשיב אף הסכים לסכום יתרת החוב בהליך שהתקיים בבית המשפט בוורגינייה, כך שכל שנותר לבית המשפט היה לקבוע את גובה שכר טרחת עורכי הדין (וראה לעניין זה נספח 19 לתצהיר פרופ' וולק - תמליל דיון שנערך בבית המשפט בוורגינייה ביום 30.10.02). אשר לנושא אחרון זה ייאמר, כי קביעת גובה שכר טרחת עורך דין הנו, ככלל, עניין המסור לשיקול דעתה של הערכאה המבררת ואין מקום להתערב בו (ראה, למשל, [רע"א 6568/05 רוני כץ נ' גניה כץ](#), החלטת כבוד השופט רובינשטיין מיום 17.8.05). הדברים יפים מכוח קל וחומר בענייננו, בשים לב לכך שבית המשפט הדין בבקשת לאכיפת פסק חוץ אינו יושב כערכאת ערעור על בית המשפט הזר, ועליו "**לכבד את הפסק כמות שהוא ולא להרהר אחר מידותיו**" ([ע"א 221/78](#) הנ"ל, בעמ' 296). לגופו של עניין ייאמר, כי גובה שכר הטרחה שנפסק בענייננו אינו חריג או בלתי סביר (פסקה 126 ו-נספח 55 לתצהיר פרופ' וולק)

24. בשולי דברים אלה אוסיף, כי איני רואה לקבל טענה נוספת שהעלה המשיב – 24. אשר כן נוגעת לתוכנו של פסק החוץ - בדבר שיעור הריבית המופרז, לדעתו, בו חויב בפסק החוץ, אם יימנע מלקיימו עד ליום 23.9.03 (ראה פסקה 5.5 לתצהיר המשיב). המדובר בריבית שנתית בשיעור של 13.2%, אשר הוטלה על חובו של המשיב על פי

Lee Hall, והוא מורכב מריבית בסיסית

שנקבעה להלוואה (בשיעור של 8.2%), בצירוף ריבית פיגורים שנכנסה לתוקף על פי תנאי כתב הערבות (בשיעור של 5%) (עמ' 3 ו-4 לנספח 50 לתצהיר פרופ' וולק; וראה פסקאות 129-132 לתצהיר פרופ' וולק). יתרה מכך, שיעור הריבית עליו מלין המשיב נכלל בחישוב הנזקים שנגרמו למבקשת, שנערך בהסכמת בעלי הדין בבית המשפט בווירגיניה (פסקה 124 ונספח 91 לתצהיר פרופ' וולק). באותה עת לא ראה המשיב לחלוק על שיעור זה. בנסיבות אלה, לא ניתן לומר כי שיעור הריבית הקבוע בפסק החוץ חורג מן הסביר, או נוגד את תקנת הציבור.

בנסיבות אלה, ניתן לסכם ולקבוע כי תוכנו של פסק החוץ אינו סותר את תקנת הציבור, ואכיפתו אינה עלולה לפגוע בריבונות המדינה או בביטחונה (סעיף 7 לחוק).

--- סוף עמוד 19 ---

סעיף 3(4) - הפסק הוא בר ביצוע במדינה בה הוא ניתן

25. המשיב טוען, כי פסק החוץ אינו בר ביצוע במובן סעיף 3(4) לחוק, בשל כך שלאחר מועד מתן הפסק התרחשו אירועים, שעל פי תכנם פרעו את חובה של Lee Hall בגין ההלוואה שנטלה. ביתר פירוט טוען המשיב, כי בשנת 2004 ערכו המבקשת ו-U.B.S הסכם פשרה בעקבות שורה של תביעות הדדיות שהגישו שרקען, בין היתר, מכירת הלוואת Lee Hall מ-U.B.S למבקשת. המשיב טוען, כי הפיצוי שקיבלה המבקשת מ-U.B.S על פי הסכם פשרה זה, פרע, הלכה למעשה, את חובה של Lee Hall, כולו או מקצתו, לו ערב. המשיב מוסיף, כי על פי הכללים המחייבים את המבקשת כנאמנה בחשבון הנאמנות MLMI לא הייתה דרך אחרת לזקוף את התקבולים על פי הסכם הפשרה, אלא לזכות חשבון ההלוואה שנטלה Lee Hall. כך גם דיווחה המבקשת למחזיקים באגרות החוב בחשבון הנאמנות. בפי המשיב טענה נוספת בדבר פירעון החוב (אשר הועלתה לראשונה במסגרת בקשה שהגיש ב-[בש"א 3730/06](#)), ולפיה לאחר מועד מתן פסק החוץ זוכה חשבונה של Lee Hall בספרי המבקשת בסכומים שונים, עד כי היום אין על שמה של Lee Hall כל יתרת חובה

Lee Hall

בהליך כינוס הנכסים עובר למתן פסק החוץ, אך נזקפו לזכותה בספרי המבקשת רק לאחר מועד מתן פסק החוץ.

המבקשת מתנגדת לטענות המשיב, הן לעצם העלאתן במסגרת הליך אכיפת פסק החוץ, והן לגוף הטענות. לטענת המבקשת, הליך של אכיפת פסק חוץ הוא הליך הצהרתי באופיו, ולכן על פי החוק וההלכה הפסוקה, אין בעל דין המתנגד לאכיפת פסק חוץ רשאי להעלות בפני בית המשפט טענה מסוג "פרעתני". היינו, טענה שתוכנה הוא כי החוב הפסוק נפרע, כולו או מקצתו, לאחר מתן הפסק. הדיון בטענה כזו נמצא בסמכותו של ראש הוצאה לפועל, בדומה ל"טענת פרעתני" ביחס לפסק דין "רגיל" שניתן בישראל. לגוף הטענות משיבה המבקשת, כי הסכם הפשרה שנערך בינה לבין U.B.S לא פרע, ולא התיימר לפרוע, את חובה של Lee Hall. המבקשת מאשרת, כי בספריה ובהודעה ששלחה לבעלי אגרות החוב בחשבון הנאמנות "יוחסיו" הכספים שהתקבלו בהסכם הפשרה להלוואת Lee Hall. ואולם, לטענתה אין ללמוד מרישומים אלה כי חוב ההלוואה אכן נפרע. אשר לטענה בדבר קבלת כספים בהליך כינוס נכסיה של Lee Hall, טוענת המבקשת, כי הליך כינוס הנכסים נערך עובר למועד מתן פסק החוץ; הכספים שהתקבלו בהליך זה הופחתו מהחוב בגין ההלוואה, והמשיב עצמו

--- סוף עמוד 20 ---

הסכים בבית המשפט בוורגינייה על סכום יתרת החוב לאחר ניכוי כספי המימוש. לפיכך, מנוע המשיב מלהעלות טענות אלה בבית המשפט הדין בבקשת האכיפה.

26. המנגנון הקבוע בחוק מניח, כי אכיפת פסק החוץ במדינה הקולטת נדרשת משום שפסק החוץ אינו בר ביצוע מן הבחינה **המעשית** במקום הינתנו, במובחן מן הבחינה **המשפטית** (פסברג, **שם**, בעמ' 14). היינו, התנאי הקבוע בסעיף 3(4) לחוק מחייב, כי פסק החוץ יהיה תקף וניתן לאכיפה מן הבחינה המשפטית בהליכי הוצאה לפועל במקום הינתנו. מכאן, שחייב על פי פסק חוץ יוכל להעלות בפני בית המשפט בישראל טענה במסגרת סעיף 3(4) לחוק, כי פסק החוץ בוטל או שונה מאז הינתנו ועד להליך האכיפה (שפירא, **שם**, בעמ' 541; פסברג, **שם**, שם). בענייננו, המשיב אינו מעורר שאלה בדבר היותו של פסק החוץ "**בר ביצוע**" במובן שתואר, אלא מבקש הוא לטעון כי בין מועד מתן פסק החוץ לבין מועד הדיון באכיפתו בישראל קיים החיוב שקבע פסק החוץ, במלואו או בחלקו. בהקשר זה מתעוררת שאלה נוספת בדבר הפורום הנכון לדון בשאלה מסוג זה. האם יש לקיים דיון בעניין זה במסגרת הליך

[חוק ההוצאה לפועל](#), תשכ"ז-1967). החוק

אינו מספק תשובה מפורשת לשאלה זו.

27. עיון בפסיקת בית המשפט ובספרות מעלה, כי התשובה לשאלה שהוצבה לעיל

נגזרת במידה רבה מעמדת המשפט בדבר התפקיד שממלא ההליך לאכיפת פסקי חוץ (פסברג, שם, בעמ' 134). השאלה הנשאלת היא, האם הליך של אכיפת פסק חוץ מהווה הליך היוצר חיוב חדש, שאז נאמר שהסמכות לדון ב"טענת פרעתי" המתייחסת לאירועים שהתרחשו לאחר מתן פסק החוץ, אך עובר למועד אכיפתו, נמצאת בסמכות בית המשפט; או שמא הליך האכיפה נועד אך להצהיר על כשרותו של חיוב זר, שאז נאמר שהסמכות לדון ב"טענת פרעתי" ביחס לאירועים בכל פרק הזמן שלאחר מועד מתן פסק החוץ מצויה כל כולה בידי ראש ההוצאה לפועל. "תורת האכיפה ההצהרתית ממקמת את הטענה לגבי כל התקופות שלאחר מתן הפסק הזר בלשכת ההוצאה לפועל, ובה יוכפף בכול לדין הזר... תורת האכיפה היצירתית, לעומת זאת, ממקמת את הטענה המוקדמת בבית המשפט, שם היא תידון במסגרת הדין הזר; ואילו בלשכת ההוצאה לפועל יידונו רק טענות מאוחרות, וזאת, כמו בפסקים ישראלים בכפוף לדין ישראל, כאשר יכול שכתוצאה מכך יהיה הפסק הזר

28. --- סוף עמוד 21 ---

29. חזק מאחיו בבית" (ס' ו' פסברג, "על סופיות בפסקים זרים" משפטים יח

(תשמ"ח-1988), 35, בעמ' 78 (להלן- מאמרה של פסברג).

ב-ע"א 665/72 מטה חאן (כריסטופילקו) נ' איוון ליונל שוויבל, פ"ד כז (1) 690 (להלן- הלכת מטה חאן), נדרש בית המשפט העליון לשאלה בדבר תכליתו של ההליך לאכיפת פסק חוץ והאפשרות להעלות במסגרתו טענות מסוג "פרעתי". באותו עניין טען החייב בפסק חוץ לתשלום מזונות, כי כל עוד הוא מציית לחיוב במזונות שנקבע בפסק, לא ניתן להורות על אכיפתו בישראל. בית המשפט, מפי כבוד השופט עציוני, קבע, כי במסגרת הליך האכיפה אין כל חשיבות לשאלה האם החייב מקיים את פסק החוץ אם לאו, ואין בקיום פסק החוץ כדי לבסס הגנה נגד אכיפתו. "טענות נגד אכיפה הוגדרו בפרוטרוט בסעיף 6 של החוק ושאלת ציות או אי-ציות לחיוב שבפסק-הדין הזר איננה בכלל מן העניינים שעל בית-המשפט לשקול בבואו להכריז על פסק-דין כזה כאכיף" (בעמ' 693). הטעם שניתן על ידי בית המשפט לקביעה זו היה נעוץ באופיו ההצהרתי של הליך האכיפה, אשר כל מטרתו היא לתת לפסק החוץ מעמד שווה

עמדה זו, לפיה להליך אכיפת פסק חוץ נועד תפקיד הצהרתי בלבד, התקבלה ואושרה בפסקי דין מאוחרים להלכת **מטה חאן**. כך, למשל, ב-[ע"א 282/79 DANKNER .M](#) [AND SONS LTD](#). [נ' ספילקני, פ"ד לו \(1\)](#), 775, בהתייחס לבקשה להוספת ראיות בערעור לפיהן פסק החוץ בוטל, ציין כבוד הנשיא לנדוי, כי "**פסק הדין הישראלי אינו אלא מכריז על אכיפתו של פסק החוץ, ומשחדל פסק החוץ להתקיים, ממילא אין עוד 'פסק-דין' בנמצא**" (בעמ' 778). דברים אלה נאמרו בעניינו של חייב על פי פסק חוץ, אשר ביקש להביא ראיות במסגרת ההליך לאכיפתו של פסק החוץ, כי הפסק בוטל במקום הינתנו. הערכאה הדיונית דחתה את הבקשה. בבית המשפט העליון נקבע, כי היה מקום להתיר הגשת ראיות נוספות. עוד נקבע, כי ההליך הנכון לבירור השאלה האם פסק החוץ עומד בעינו איננו במסגרת "טענת פרעתי", אלא "**בדרך המלך של ביטול פסק הדין נשוא הערעור...**" (שם). ב-[ע"א 247/83 הוכמן נ' רוה, פ"ד לח \(3\) 639](#) נקבע, גם בהקשר של בקשה להכרזתו כאכיף של פסק חוץ בעניין מזונות, כי

--- סוף עמוד 22 ---

"**המחלוקת העובדתית בנוגע למילוי חובת המזונות שחלה על המערער, ואשר המערער מעוררה בסיכומיו, אינה לעניין הנדון כאן. המבוקש על ידי המשיבה הוא ההכרזה בדבר היות הפסק אכיף בישראל. הא ותו לא, והטענות השונות מסוג 'פרעתי' דינן להתברר בהליכי מימוש הפסק וההוצאה לפועל...**" (מפי כבוד השופט וייס, בעמ' 643) (וראה גם פסקי הדין בעניין [ע"א 970/93 הנ"ל ו-ע"א 74/77 הנ"ל](#), המפנים להלכת **מטה חאן** ומקבלים אותה ללא הסתייגות).

נציין, כי המלומדת פסברג נדרשה לשאלה זו בספרה, במסגרת בחינה של סוגיית הזהות במעמדם של פסק חוץ ופסק דין שניתן בישראל, על פי הוראת סעיף 10(א) לחוק (בעמודים 24, 136-139). לגישה, העמדה המסתמנת בפסיקה הישראלית היא, שפסק חוץ שהוכרז כאכיף בישראל הוא עדיין בגדר "פסק דין זר" כאשר הוא מוגש לביצוע בלשכת ההוצאה לפועל, וזאת בשל תפקידו ההצהרתי של הליך האכיפה (בעמ' 24, וראה במיוחד הערת שוליים 86; ובעמ' 139). לפיכך, דינו של פסק החוץ יהיה שונה

יוער, כי בהמשך דבריה מוסיפה המלומדת פסברג הערה ביקורתית ביחס לדין הנוהג באמרה, כי "תוצאה זו עלולה לעורר קושי כאשר האירוע המבסס 'טענת פרעתי' אירע לפני הדיון בבקשת האכיפה בישראל, והוא הביא לידי היות הפסק הזר לא בר ביצוע במכורתו, כדרישת סעיף 3(4) לחוק. זאת טענה שבית המשפט מוסמך לדון בה. האם גם ראש הוצאה לפועל מוסמך לדון באירוע כזה? נדמה שעדיף לגרוס שתנאי זה בחוק מקצר את התקופה שבה ראש הוצאה לפועל מוסמך לבחון טענה שהפסק נפרע, אם העובדות המבססות טענה זו מבססות גם את הטענה שהפסק אינו בר ביצוע במדינת מוצא הפסק. לפיכך, ראש הוצאה לפועל יוסמך לדון באירועים שאירעו רק מאז הינתן פסק האכיפה, אך זאת, עדיין לפי הדין הזר" (בעמ' 24, הערת שוליים 88, ההדגשות במקור; וראה גם בעמ' 14).

--- סוף עמוד 23 ---

30. בניגוד לגישה המקובלת בפסיקה, כפי שהובעה בהלכת **מטה חאן** ובפסקי הדין המאוחרים לה, נמצא כי קיימת גם עמדה הפוכה, לפיה על בית המשפט הדן בבקשה לאכיפת פסק חוץ להתחשב בשינוי נסיבות שחל לאחר מועד מתן פסק החוץ. עמדה זו הובעה ב-[ע"א 555/84 פוקס נ' מנצ'יק \(פוקס\)](#), פ"ד לט (3) 386 (להלן - **פסק דין פוקס**). באותו עניין נדרש בית המשפט העליון לשאלה האמורה בעניינו של חייב בתשלום מזונות על פי פסק חוץ, אשר טען במסגרת הליך לאכיפת פסק החוץ נגדו, כי לאחר שניתן פסק החוץ חל שינוי בנסיבות המצדיק התחשבות בו (המדובר היה בשינוי מקום מגורי החייב והמבקשת שם; שינוי ברמת ההשתכרות של החייב; וקיומו של הסכם בין החייב למבקשת שם שהביא לביטול פסק החוץ לטענתו). בית המשפט העליון, מפי כבוד השופט ד' לוי, קיבל את טענת החייב וקבע, כי "... במקרה כזה רשאי וגם צריך בית המשפט הדן בענין לתת זעתו לנסיבות האמורות בטרם

--- סוף עמוד 24 ---

31. 31. לאחר שניתן פסק דין פוקס נדרש בית המשפט העליון לסוגיה שבפנינו פעם נוספת, במסגרת פסק הדין ב-ע"א 3459/94 I.P. Enterprises INC נ' מילוזן בע"מ, פ"ד נב(1) 273. בית המשפט העליון, מפי כבוד השופט טירקל, שב ואימץ את הלכת מטה חאן, ואלה דבריו בהקשר זה: "העיון בלשונו של חוק האכיפה ובמכלול הוראותיו מחייב את המסקנה כי ההכרזה על פסק חוץ כפסק אכיף בישראל היא דקלרטיבית - דהיינו, רק מצהירה על זכויות שקמו מכוח פסק החוץ לפני ההכרזה עליו כאכיף; ההכרזה איננה קונסטיטוטטיבית - דהיינו, איננה יוצרת זכויות שאלמלא פסק החוץ לא היו קיימות. כך נתפרש חוק האכיפה בפסיקת בתי המשפט" (בעמ' 279). כבוד השופט טירקל ראה גם להפנות לפסק דין פוקס כפסק דינם של "מי שסברו אחרת". אשר לכך אמר, כי "דעה זאת אינה מקובלת עליי.

הצהרה על השינויים

שחלו בפסק החוץ, הנעשית אגב הכרזתו אכיף. אין כאן יצירה, בדרך של הוספת חיוב על החיוב 'המקורי' שבפסק החוץ, בדרך של גריעת חיוב ממנו, או בדרך אחרת, אלא, כביכול, 'עדכון' של פסק החוץ המקורי" (בעמ' 280, ההדגשות במקור). ולסיכום, אמר כבוד השופט טירקל, כי "... כל פועלה של הכרזת פסק חוץ אכיף הוא שהפסק נעשה ראוי לבוא בשעריה של המדינה. זאת ותו לא. כאותו אביר שניתן לו היתר להיכנס למצודה, שכניסתו אינה עוטה עליו שריון נוסף או נותנת בידי נשק שלא היה בידי לפני כניסתו. הכרזתו של פסק החוץ אכיף אינה מוסיפה לו דבר, אין היא גורעת ממנו ואין היא משנה אותו בדרך אחרת. הוא נשאר פסק חוץ – שניתן, אמנם, להוציאו לפועל בישראל – אולם אין הוא משנה את פניו והופך להיות פסק דין ישראלי, כמו פסק דין שניתן על פי תובענה שהוגשה בישראל" (בעמ' 281). לעמדתו של כבוד השופט טירקל הצטרף כבוד השופט מצא (בעמ' 282). כבוד השופט אנגלרד היה בדעת מיעוט והביע את הדעה העקרונית, כי "האבחנה בין פעולה הצהרתית לקונסטיטטיבית אינה מבטאת כראוי את הבעיה שהיא באה לפתרה" (בעמ' 286; וראה גם דבריה של כבוד השופטת דורנר ב-[רע"א 7551/00 פוקס נ' קצנלנבוגן, פ"ד נו \(1\) 253, 256](#)).

.32 .32

--- סוף עמוד 25 --- .33 .33

34.34 מעבר לדברים שנאמרו לעיל באשר להלכה שבפסק הדין ב-[ע"א 3459/94 הנ"ל](#), נראה כי גם לגופו של עניין יש לתת בכורה להלכת **מטה חאן** על פני פסק דין **פוקס**. זאת, הן מבחינת המצוי והן מבחינת הרצוי. להלן אבאר עמדותי.

ראשית, על ההנמקה שבפסק דין **פוקס** נמתחה ביקורת נוקבת בספרות. מפאת חשיבות הדברים לענייננו, אביא את הדברים כלשונם. כך כותבת המלומדת פסברג במאמרה:

"בית המשפט העליון לא הביא אסמכתאות משפטיות פורמליות להלכתו, אלא הסתפק בהבאת שלוש דוגמאות עובדתיות אשר שימשו לה נימוקים כמעט ריטוריים...

הלכה זו – והדוגמות המובאות לתמיכתה אינן מתיישבות, לכאורה, עם הלכה שנקבעה בפסק דין אחר של בית המשפט העליון (פרשת מטה חאן)...

בעוד הלכת מטה חאן שוללת כל אפשרות להתחשב בשינויים שלאחר מתן הפסק, אם אין הדבר מעוגן בחוק, הלכת פוקס מחייבת לכאורה שיקולים של שינויים כאלה. עם זאת נדמה, כי המרחק בין שתי העמדות מצומצם מכפי שנראה. זאת, לאור סיוגה של הלכת פוקס. המקור המשפטי היחיד שאליו הפנה בית המשפט במקרה זה הוא חוק אכיפת פסקי חוץ, המובא, לא כמקור להלכה, אלא כתחום לה...

יש, אם כן, להבחין בין שני סוגי שינויים: שינויים לאחר מתן הפסק המביאים לידי כך שתנאי החוק אינם מתקיימים – ובהם יש להתחשב; ושינויים לאחר פסק הדין אשר אינם משפיעים על התאמת הפסק לדרישות החוק – להם אין לתת משקל כלשהו. בהצגת הסייג הכללי ובהכפפת ההלכה לחוק, מזדהה לכאורה בית המשפט עם הלכתו הקודמת, שלפיה טענות ההגנה היחידות, שאותן אפשר להעלות כנגד אכיפתו של פסק זר, מצויות בחוק עצמו. אך בהפעלת ההלכה על עובדות המקרה אין בית המשפט מסביר מדוע שינויים מסוג אחד אינם משפיעים על התשתית העובדתית, ואילו סוג אחר של שינויים הורס את התשתית העובדתית הדרושה להחלטה לאכוף פסק חוץ על פי החוק. כמו כן אין הוא מסביר כיצד מסקנתו במקרה הנדון מתיישבת עם הוראות החוק...”.

(בעמ' 67-68)

--- סוף עמוד 26 ---

רכיב נוסף בביקורת שהופנתה כלפי הנמקת בית המשפט בפסק דין פוקס נוגעת לשאלת הדין הרלוונטי, אותו נדרש בית המשפט לבחון במסגרת תנאי סעיף 3(4) לחוק. כך, בעוד שעל בית המשפט היה לבחון את השאלה האם פסק החוץ הוא בר ביצוע במדינה בה ניתן על פי דיניה, נמנע בית המשפט בפסק דין פוקס מלעשות כן.

”בפרשת פוקס הנדונה, בית המשפט לא בדק כלל את הדין הנוהג בקנדה כדי לברר אם בנסיבות העניין הפסק נחשב עדיין בר ביצוע. החלטתו להתחשב בקיום ההסכם המאוחר כעילה לסרב לאכוף את הפסק בוססה, כאמור, על הדוגמאות שהובאו, המשקפות – כך נראה – את השקפתנו אנו בעניין המידה שבה יש להתחשב בשינויים מאוחרים;

...ואולם נדמה כי נעלם מעיני בית המשפט שהחיוב שבו מדובר הוא חיוב המגובש בפסק זר. וכשם שחיוב לא פסוק נדון על פי הדין השולט בו, כך גם ראוי כי חיוב פסוק יידון על פי דינו הוא... בפרשת פוקס, דין זר זה היה דין קנדה, וכאמור, הגם שבית המשפט הביע נכונות להתחשב באירועים בתר פסק דין שכאלה, לא פנה לשם כך לדין זר כלשהו, אלא מנה את האירועים הללו מתוך השקפתו של דין ישראל בלבד.

(בעמ' 72 ו-73, ההדגשה במקור)

ביקורת דומה הביעה המלומדת פסברג גם בספרה (בעמ' 139-138).

במאמר מוסגר אעיר, כי ניתן להביא דברי ביקורת גם ביחס לשתי הדוגמאות האחרונות שהביא כבוד השופט ד' לוין, אף שאין הן רלוונטיות לענייננו. כך, כאשר ניתן פסק דין מאוחר הסותר את פסק החוץ חל האמור בסעיף 6(א)(4) לחוק, הקובע כי פסק חוץ לא יוכרז כאכיף במקרה שבו "הפסק נוגד פסק דין אחר שניתן באותו ענין בין אותם בעלי דין ושעודנו בר-תוקף". אשר למקרה בו חל שינוי אשר הביא לכך כי

--- סוף עמוד 27 ---

פסק החוץ סותר את תקנת הציבור בישראל, קיים בחוק פתרון אף לכך בסעיף 3(3) לחוק, כפי שבואר בהרחבה לעיל (וראה פסברג במאמרה, בעמ' 72 בהערת שוליים (112).

על כל זאת ניתן להוסיף, כי בית המשפט העליון בפסק דין פוקס אינו מאזכר את הלכת מטה חאן, וממילא אינו מסביר מדוע ראה לחרוג ממנה.

שנית, נראה כי העמדה שהובעה בפסק דין פוקס לא אומצה על ידי הערכאות הדיוניות, ובית המשפט העליון ראה להסתייג ממנה ב- [ע"א 3459/94 הנ"ל](#) (אעיר, כי המלומד שפירא במאמרו משנת 1974, בעמ' 541, הביע דעה תואמת את דעתו של כבוד

לעומת זאת, כאמור לעיל, הלכת **מטה חאן** אוזכרה בהסכמה פעמים רבות בפסקי דין בערכאות השונות, גם לאחר פסק דין **פוקס** (ראה: ע"א 282/79 הנ"ל; ע"א 247/83 הנ"ל; (פסק הדין ניתן לאחר הלכת **פוקס**); ע"א 970/93 הנ"ל; ע"א 3459/94 הנ"ל; ה"פ (י-ם) 246/96 הנ"ל; **בר"ע (תל-אביב-יפו) 1190/04 הנציגות הקבועה של רפובליקה דמוקרטית של קונגו (לשעבר הרפובליקה של זאיר) ואח' נ' Third Avenue Ass. ואח'**, פסק דין מיום 10.8.06).

שלישית, העמדה שהובעה בהלכת **מטה חאן** בדבר תפקידו ההצהרתי של ההליך לאכיפת פסק חוץ מתיישבת היטב עם לשון הוראות החוק ועם התכלית העומדת ביסודו. כך, לשון החוק עושה שימוש חוזר ועקבי במונח "**הכרז**" לתיאור הליך האכיפה (ראה: סעיפים 3, 4(א), 6(א), 7; וסעיף 10 לחוק). "**... מדובר על כי בית המשפט 'רשאי להכריז' על פסק זר כאכיף ו'יכיר' בפסק זר, ואין הבחנה בין הפסק ובין החיוב שבו, שהייתה מאפשרת להדגיש את החיוב במנותק מן הפסק**" (פסברג במאמרה, בעמ' 79). כמו כן, הוראת סעיף 10(א) לחוק קובעת באופן מפורש, כי "**פסק חוץ שהוכרז אכיף, דינו לענין הוצאה לפועל כדין פסק שניתן כדין בישראל**". פשוטו של מקרא מעיד על מטרת הוראת החוק, להפוך את פסק הדין שאכיפתו מתבקשת (פסק החוץ) לאכיף בישראל, וזאת בניגוד לפסק האכיפה עצמו. היינו, החיוב המוצא לפועל הוא החיוב הזר שזכה להכרה בישראל, ולא חיוב שנוצר בדין הישראלי על יסוד

--- סוף עמוד 28 ---

החיוב הזר. השוואת מעמדם של פסק חוץ שהוכרז אכיף ופסק דין שניתן בישראל מתיישבת היטב גם עם ההלכה, כי טענות מסוג "**פרעתי**" יש לברר בהליכי ההוצאה לפועל ולא בבית המשפט, במובחן מהליכים שמטרתם להביא לביטול או לשינוי פסק דין, יהא זו פסק דין ישראלי או פסק חוץ.

אימוץ הגישה לפיה הליך האכיפה הוא הצהרתי עולה בקנה אחד גם עם תכלית החוק, כמבואר לעיל, להעמיד לרשות הנושה שעניינו כבר נדון והוכרע במדינה זרה את כלי האכיפה של המדינה שבה מצוי החייב או שבה מצויים נכסיו. גישה זו משרתת גם את התכלית העליונה של הליך האכיפה בדבר שימת קץ להתדיינות בין בעלי דין וכיבוד זכויותיהם, כמו גם עידוד שיתוף הפעולה וההרמוניה בין מערכות המשפט השונות.

רביעית, מתן אפשרות לחייב המתנגד לאכיפת פסק חוץ לטעון "טענת פרעתי" בפני בית המשפט הקולט יכול ליצור, לעתים, קושי מעשי בניהול ההליך בבקשת האכיפה. הטעם לכך נעוץ בקיומו של מתח בין הליך אכיפת פסק החוץ, שהוא הליך משפטי המבוסס על כתבי טענות ותוצאתו הסופית היא פסק דין, לבין המתרחש בעולם המציאות שלאחר מתן פסק החוץ. מחוץ לכותלי בית המשפט הדין בבקשה לאכוף את פסק החוץ מתרחשים אירועים שונים, שיכול שיהא בהם כדי להוות משום פירעון החיוב שנקבע בו. הליך ההוצאה לפועל הוא הליך אשר נקודת המוצא שלו היא פסק דין, ותכליתו להעמיד כלים לביצועו. מטבע הדברים הליך הוצאה לפועל מותאם לקצב קיום החיוב שבפסק, עד לקיומו השלם, ולעתים המדובר בהליך ממושך. לעומת זאת, נוקשות ההליך המשפטי "הסטנדרטי" אינה מאפשרת מעקב תדיר אחר המציאות, והליך זה מבוסס ככלל על תמונת מצב עובדתית ומשפטית נתונה במועד הגשת כתבי הטענות (בכפוף לאפשרות החריגה באופן יחסי, לתקן את כתבי הטענות או לשנות חזית). לפיכך, כפי שהליך הוצאה לפועל הוא ההליך הראוי לשמש אכסניה לטענות מסוג "פרעתי" ביחס לפסק דין שניתן בישראל, כך גם מתאים הליך זה מקום שהמדובר בפסק חוץ, שמבקשים לאוכפו בישראל.

--- סוף עמוד 29 ---

יש בענייננו כדי להדגים שניות זו. במהלך שמיעת הראיות בתיק זה (אשר נפתח בשנת 2005) ביקש המשיב, בהזדמנויות רבות, במסגרת בקשות ביניים שהגיש, להציג בפני בית המשפט ראיות חדשות אשר מתייחסות לאירועים שאירעו, לפי הטענה, לאחר שניתן פסק החוץ ושהיה בהם, גם לפי הטענה, כדי להעיד על פירעון החוב מושא פסק החוץ. בהחלטה באחת הבקשות שהגיש המשיב בעניין זה נקבע, כי "לא ניתן להלום מצב דברים שבו 'יתחרה' בית המשפט עם המציאות החיה שלאחר מתן פסק החוץ. הטלת חובה על בית המשפט להתעדכן באופן שוטף בדבר אירועים שלאחר מתן הפסק נוטלת מבית המשפט את היכולת לדון בבקשת האכיפה באורח מסודר ולקבל החלטה בה" (בפסקה 5 להחלטה ב-[בש"א 2867/06](#)). כך, באותה החלטה נדחתה

35. סיכומה של נקודה זו. ההלכה הנוהגת היא, כי הליך האכיפה על פי החוק נושא אופי הצהרתי המבקש להשוות את מעמדו של פסק חוץ, אשר עמד בבחינת תנאי "קליפת הפסק" שבחוק (כלשון השופט זיילר ב-[ה"פ 246/96](#) הנ"ל), למעמד פסק דין תקף שניתן בישראל (סעיף 10 לחוק). במסגרת בחינת היותו של פסק החוץ בר ביצוע במקום הינתנו (סעיף 3(4) לחוק) נדרש בית המשפט לבחון האם פסק החוץ "עודכן", בין היתר על ידי ביטולו או שינויו מעת שניתן. ואולם, אין על בית המשפט להידרש לטענות החייב בדבר קיום החיובים שנקבעו בפסק החוץ לאחר הינתנו - טענות מסוג "פרעתי". טענות אלה יוכל החייב להעלות במסגרת הליכי ההוצאה לפועל, לאחר הכרזתו של הפסק כאכיף, לפי סעיף 19 לחוק ההוצאה לפועל.

בהקשר זה אציין, כי במהלך שמיעת הראיות הביאו בעלי הדין ראיות גם באשר לטענה בדבר פירעון החיוב שבפסק החוץ, אם כי המדובר בראיות ראשוניות וחלקיות בלבד, בשים לב לכך שנושא זה לא הועמד לדיון מקדמי נפרד עובר להגשת הראיות. לנוכח המסקנה אליה הגעתי, כי מקומן של טענות אלה להידון במסגרת הליכי ההוצאה לפועל, שם ניתן יהיה לפרוש את מלוא היריעה בעניין זה, אין מקום להידרש לראיותיהם של בעלי הדין בעניין זה.

36. 36.

37. 37. --- סוף עמוד 30 ---

38. 38. עתה יש לחזור ולפנות לבחינת התקיימותו של התנאי הקבוע בסעיף 3(4) לחוק, היינו, האם פסק החוץ הוא בר ביצוע במדינת וירג'יניה, על פי הדין החל שם. בתצהיר פרופ' וולק מתואר, כאמור, פירוט ההליכים המשפטיים בהם נקט המשיב בניסיון להביא לביטולו של פסק החוץ. הליכים אלה, בסופו של יום, לא הביאו לביטול או לשינוי הפסק (פסקאות 26-33 לתצהיר פרופ' וולק). פרופ' וולק מבהיר בתצהירו, כי בנסיבות אלה, על פי הדין האמריקאי, פסק החוץ הוא בר ביצוע (Enforceable) בכל המדינות בארצות הברית, והן מחויבות לכבד ולאכוף פסקי דין שניתנו על ידי אחת ממדינות ארצות הברית (פסקה 34 לתצהיר פרופ' וולק), ובלשון החוק:

“Full Faith and Credit shall be given in each state to the public Acts, Records, and judicial Proceedings of every other state...”.

(Article 4, §1 of the United States Constitution, נספח

13 לתצהיר פרופי וולק).

נזכיר, כי בפי המשיב אין טענה כי פסק החוץ אינו בר ביצוע במקום הינתו, פרט לטענות מסוג "פרעתי" אליהן התייחסתי לעיל. בנסיבות אלה ניתן לקבוע, כי המבקשת הוכיחה, כנדרש, את תנאי סעיף 3(4) לחוק.

סעיף 4 לחוק - הדדיות באכיפה

39. סעיף 4(א) לחוק קובע, כי "פסק-חוץ לא יוכרז אכיף אם ניתן במדינה שלפי דיניה אין אוכפים פסקים של בתי המשפט בישראל".

מתצהירו של פרופי וולק עולה, כי על פי הדין האמריקאי פסקי דין בעניינים כספיים שניתנו במדינת ישראל ניתנים לאכיפה בארצות הברית, ובמדינת וירג'יניה בפרט (פסקה 35 לתצהיר). פרופי וולק מסתמך בתצהירו על חוק ה-: "Foreign Country Money Judgments Recognition Act" (נספח 14 לתצהיר פרופי וולק), הוא המקבילה האמריקאית לחוק בישראל, הקובע בסעיף 8.01-465.9, כי:

סוף עמוד 31 --- ---

"Except as provided in § 8.01-465.10, a foreign country money judgment meeting the requirements of § 8.01-465.8 is conclusive between the parties to the extent that it grants or denies recovery of a sum of money. The foreign country money judgment is enforceable in the same manner as the judgment of a sister state which is entitled to full faith and credit".

תנאי סעיף 465.8-8.01 העוסקים בתחולת החוק קובעים, כי:

"The provisions of this chapter apply to any foreign country money judgment that is final and conclusive and enforceable where rendered even though an appeal therefrom is pending or is subject to appeal".

סעיף 465.10-8.01 לאותו חוק קובע את המקרים בהם יימנע בית משפט בארצות הברית מלאכוף פסק דין שניתן במדינה זרה. עיון בתנאי הסעיף מעלה כי, ככלל, אין מניעה לאכוף פסקי דין ישראלים בארצות הברית.

בהתחשב בעובדה, כי המשיב לא חלק על קיומה של הדדיות באכיפה בין ישראל לארצות הברית, די בדברים אלה כדי לקבוע כי המבקשת הוכיחה את התקיימות תנאי סעיף 4 לחוק.

סעיף 6 לחוק – טענות הגנה מפני אכיפה

40. 40. נפנה עתה לבחינת התקיימותן של הגנות מפני אכיפה על פי החוק.

סעיף 6 לחוק קובע, כדלקמן:

”6. הגנה מפני אכיפה

(א) פסק-חוץ לא יוכרז אכיף אם הוכח לבית המשפט אחד מאלה:

**--- סוף עמוד 32 ---
(1) הפסק הושג במרמה;**

(2) האפשרות שניתנה לנתבע לטעון טענותיו ולהביא ראיותיו לפני מתן הפסק לא היתה, לדעת בית המשפט, סבירה;

(3) הפסק ניתן על ידי בית משפט שלא היה מוסמך לתתו על פי כללי המשפט הבין-לאומי הפרטי החלים בישראל;

(4) הפסק נוגד פסק דין אחר שניתן באותו ענין בין אותם בעלי דין ושעודנו בר-תוקף;

(5) בעת הגשת התביעה בבית המשפט במדינה הזרה היה משפט תלוי ועומד, באותו ענין ובין אותם בעלי דין, בפני בית משפט או בית דין בישראל.

(ב) לענין סעיף קטן (א) (3), לא יראו אדם כמי שהסכים לסמכותו של בית משפט שנתן נגדו פסק חוץ (להלן - חייב בדין) בשל כך בלבד שהתייצב בפני אותו בית המשפט, בין על תנאי ובין ללא תנאי, וטען בדבר אחת או יותר מאלה:

(1) כפירה בסמכותו של בית המשפט או מחאה נגדה;

(2) ביטול ההליך או עיקובו לצורך העברת הסיכסוך לבוררות או להכרעת בית משפט במדינה אחרת;

(3) שיחרור נכסיו שנתפסו או צפויים להיתפס, או הגנה עליהם.

(ג) אין נפקא מינה אם בנוסף לטענות כאמור בסעיף קטן (ב) טען החייב בדין טענות לגופו של הסכסוך או שהשתתף בהליך בכל דרך אחרת, ובלבד שעשה כן לפני שניתנה החלטתו הסופית של אותו בית המשפט לענין הסמכות".

עיון בהגנות הקבועות בסעיף 6 לחוק מגלה, כי המדובר בהגנות העולות בקנה אחד עם תכלית הליך האכיפה, כפי שבוארה לעיל, ועם אופי הבדיקה שעל בית המשפט לקיים בדונו בבקשת האכיפה. נזכיר, כי בהליך הקליטה של הפסק הזר בית המשפט איננו משמש כערכאת ערעור על בית המשפט הזר. זאת ועוד. נראה, כי רשימת ההגנות הקבועות בסעיף 6 לחוק היא רשימה סגורה, ואין לחרוג ממנה. ב-ע"מ (תל-אביב-יפו) 1064/00 קטרין קפלן נ' ישראל קפלן (פסק דין מיום 5.11.00), נאמר (מפי כבוד

--- סוף עמוד 33 ---

השופט ח' פורת (סגן נשיא)), כי על בית המשפט הדין בבקשת אכיפה להימנע מלהרחיב את גדר ההגנות שמעניק החוק למתנגד לאכיפתו. "לא ניתן ולא ראוי לדחות בקשה לאכיפת פסק על יסוד נימוקים נוספים שלא פורטו בחוק, שכן בכך יש פגיעה לא רק במובן שתואר לעיל, אלא גם פגיעה בזכות הקניין של הזוכה לפי פסק הדין, שהיא זכות חוקתית, והרי פסק הדין הזר יצר זכויות לטובת מי שזכה בפסק הדין, ולכן ראויות לכיבוד, אלא אם כן יש סיבה משפטית שלא להכיר בהן על פי חוק וגם אם יש הוראת חוק, הרי רק לתכלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש (כפי שהדברים מנוסחים, למשל, בסעיף 8 מחוק היסוד כבוד האדם וחירותו). כל הרחבה של סייגים לאי אכיפתו של פסק דין חוץ, שאין לה עיגון בהוראת חוק שהוא תנאי באותו סעיף 8 מחוק היסוד כבוד האדם וחירותו פסולה...". היינו, פסק חוץ שיעמוד בתנאים

נזכיר, כי נטל ההוכחה לקיומה של הגנה מההגנות הקבועות בסעיף 6 מוטל על שכמו של הטוען לה, היינו, על המתנגד לאכיפת פסק החוץ - המשיב (ראה ההחלטה ב- [בש"א 4230/05](#) והאסמכתאות שהובאו שם).

סעיף 6(א)(1) לחוק - הפסק הושג במרמה

41. 41. סעיף 6(א)(1) לחוק קובע את טענת המרמה כטענת הגנה נגד אכיפתו של פסק חוץ. טענת מרמה מוכרת גם כטענה שעל יסודה ניתן לקיים "משפט חוזר" בתחום האזרחי, ביחס לפסק דין שניתן בבית משפט בישראל. הפסיקה הכירה באפשרות לקיים "משפט חוזר" כאמור מקום שהמבקש טוען, כי פסק הדין שניתן נגדו הושג במרמה, או כי התגלו לו, לאחר שניתן פסק דין סופי, ראיות חדשות שבכוחן לשנות את פני ההכרעה מיסודה, ואשר לא ניתן היה להשיגן בשקידה סבירה קודם למתן פסק הדין (ראה: [רע"א 4682/92 עזבון המנוח סלים נ' בית טלטש בע"מ ואח'](#), פסק דין מיום 7.4.03 והאסמכתאות המובאות שם).

בכל הנוגע לטענת מרמה כהגנה בפני קליטתו של פסק דין זר, ניתן להצביע על שתי גישות – ליברלית ומחמירה. הגישה הליברלית מבוססת על המשפט האנגלי המסורתי. המדובר בגישה הנוהגת ליברליות בהגדרת המונח "מרמה" ומקילה בדרישות המצדיקות פסילתו של פסק דין זר. "כך מנעו בתי המשפט האנגליים

--- סוף עמוד 34 ---

קליטה מפסקי דין זרים בשל מירמה שהייתה כרוכה בקבלתם גם כאשר טענת המירמה נתבססה על פגם פנימי בהליך, קרי: כאשר הראיות שעליהן הייתה טענת המירמה מבוססת, עמדו בפני בית המשפט הזר... אף אם בית המשפט הזר עצמו דן בטענת המירמה ודחה אותה... ואפילו אם הטוען למירמה מבסס טענתו על ראייה שהייתה ידועה לו עת נערך הדיון בבית המשפט הזר, והוא עצמו ביכר שלא להעלות בפניו... (ע"א 3441/01 פלוני נ' פלונית, פ"ד נח (3) 1, 29-30, מפי כבוד השופט ריבלין (כתוארו אז); וראה גם: פסברג, שם, בעמ' 17-18 ו- 30-31; שפירא, שם, בעמ' 38 ו- 42)). הגישה המחמירה מתירה השמעת טענת מרמה נגד פסק דין זר רק באותם תנאים בהם יכולה טענה דומה להישמע נגד פסק דין ישראלי, היינו, מקום שהטענה

[ע"א 3441/01](#) הנ"ל, בעמ' 30).

בפסק הדין ב-[ע"א 490/88](#) המוטראן הקופטי של הכסא הקדוש של ירושלים והמזרח הקרוב נ' עזילה ואח', פ"ד מד(4) 397, אימץ בית המשפט העליון את הגישה המחמירה שתוארה לעיל, בקובעו, כי: "הביקורת על ההלכות האנגליות בסוגיית המירמה בפסקים זרים מקובלת עלינו, לפחות ככל שהיא נוגעת להלכה המאפשרת דיון מחודש בטענת מירמה, בהליך האכיפה או ההכרה, על פי אותן הראיות שעליהן הושתתה טענת המרמה בדיון נושא הפסק הזר. שכן אין אנו רואים מקום לשוני בעניין זה בין פסק דין מקומי ופסק דין זר" (בעמ' 409, מפי כבוד השופט גולדברג).

ב-[ע"א 3441/01](#) הנ"ל, בדונו בערעור על פסק דין שבו ניתן סעד של "אי הכרה" בפסק חוץ, הביע כבוד הנשיא ברק את הדעה, כי "שאלת ההחלה של כללי המשפט המקובל ועקרונותיו בסוגיה שלפנינו אינה נקיה מספקות..." וכי "לא הותוו הקווים המדויקים של הטיפול בסוגיה" (בעמ' 18). במצב דברים זה, ולנוכח העובדה שההלכה בסוגיה זו טרם הגיעה לידי מיצוי בפסיקת בית המשפט העליון, יידונו להלן טענותיו של המשיב לפי סעיף 6(א)(1) לחוק על פי אמת המידה המקילה שתוארה לעיל (ראה: [ה"פ \(י-ם\) 3137/04](#) הנ"ל ו-[ה"פ \(ירושלים\) 312/96](#) ריטה שוואלברג ואח' נ' מיכאל לוי מטר, מיום 26.1.05).

42. מהו טיבה של טענת המרמה? בפסיקה ובספרות מקובל להבחין בין "מרמה חיצונית" לפסק הדין, היינו מעשה מרמה אשר פגם בהליכים מלבר פסק הדין ומתייחס

43. --- סוף עמוד 35 ---

44. לעובדות החיצוניות לו (כגון, השגתו של פסק הדין בשוחד או בקנוניה), לבין "מרמה פנימית", מלגו, ביחס לעובדות הנוגעות לתוכן פסק הדין (כגון, היותו מבוסס על עדות שקר, מסמך מזויף שהוגש כראיה וכדומה) ([ת"א \(י-ם\) 7159/05](#) רפי אלימלך ואח' נ' יורשי אריאל מסיקה ז"ל ואח', פסק דין מיום 8.1.06, מפי השופט סולברג). בספרה של המלומדת נ' זלצמן, מעשה- בית-דין בהליך אזרחי (תשנ"א - 1991), נאמר בהקשר זה (בעמ' 599):

"מושג התרמית נתפש בהקשר זה בצורה רחבה ביותר, דהיינו, ככולל כל מצב של שחיתות המידות בעת ניהול המשפט. התרמית יכולה שתתבטא במסירת עדות-שקר מטעמו של בעל דין או הבאת מסמך מזויף כראיה... ויכול שהתרמית תגרום להכשלת בעל-הדין שכנגד ותמנע ממנו את ההזדמנות להציג לפני בית-המשפט כיאות את תביעתו או הגנתו, החל ממתן שוחד לבית-המשפט, עשיית קנוניה עם נציגו המשפטי של בעל-הדין שכנגד ועד להכשלת בעל-הדין שכנגד ביחס לעצם קיומם של ההליכים או ביחס לטיבם, או על ידי השגת הסכמתו בתרמית לגבי עובדות כלשהן או טענות כלשהן... הטענה שפסק-הדין הושג בדרכי מרמה כלפי בית-המשפט [תוקפת] את פסק-הדין 'מבחוץ' במובן זה שהיא מעלה עובדות חיצוניות לפסק, המעידות על פגם חמור בהליכי המשפט ובתקינות התהליך של מתן ההכרעה השיפוטית".

העקרונות בדבר סופיות הדיון ומעשה בית דין מצדיקים לדרוש מן המבקש לבטל פסק דין בעילה של מרמה להוכיח את טענותיו במידה מוגברת, ובוודאי אין הוא יכול להפריחן לחלל האוויר כך סתם (ע"א 624/88 גולד נ' מעוז ואח', פ"ד מד (1) 497; ע"א 400/86 עזבון המנוח בן ציון קריגר ז"ל ואח' נ' ס' ש' קריגר, פ"ד מב (4) 500; וראה גם דברי כבוד הנשיא ברק בהלכת פלוני, בעמ' 19). כך יש לנהוג גם בעניינו של חייב על פי פסק חוץ המבקש לטעון טענת מרמה על פי החוק.

45. 45. נשוב לענייננו. המשיב טוען, כי פסק החוץ הושג במרמה. תחת כנפיה של טענה זו מביא המשיב, כפי שנהג גם ביחס לטענות אחרות שבפיו, מגוון רחב של טענות, שחלקן אינן רלוונטיות כלל לדיון במסגרת סעיף 6(א)(1) לחוק (כך, למשל, טוען המשיב כי לא ניתן לו יומו בבית המשפט הזר. טענה זו תידון במסגרת סעיף 6(א)(2) לחוק), וחלקן מתייחס לאירועים שהתרחשו לאחר מועד מתן פסק החוץ, במסגרת "טענת פרעתי". להלן יובאו אך טענות המשיב הרלוונטיות לטענת ההגנה לפיה פסק החוץ הושג

46. 46. --- סוף עמוד 36 ---

47. 47. במרמה. כאמור, טענות המשיב בעניין זה ייבחנו על פי הגישה הליברלית שהוזכרה לעיל.

האם ערב המשיב להלוואה

48. 48. המשיב טוען, כי חתימתו על כתב הערבות זויפה על ידי אדם בשם אמנון כהן, שהיה שותפו לעסקים (פסקה 3.8, 3.17-3.23, 3.26 לתצהיר המשיב). המשיב מוסיף, כי במועד החתימה על כתב הערבות לא שהה בארצות הברית, חתימתו לא אומתה על ידי גורם כלשהו, וכתובת המגורים שנרשמה במסמכי ההלוואה אינה נכונה (פסקאות 3.9-3.11 לתצהיר המשיב).

דין טענת המשיב להידחות. להלן אבאר הטעמים לכך.

ראשית, המשיב לא תמך את טענת הזיוף שבפיו בכל ראייה אובייקטיבית שהיא. כך, לא הוגשה חוות דעת מומחה בתמיכה לטענה, כי החתימה המופיעה בכתב הערבות לצד שמו של המשיב איננה חתימתו. נדגיש, כי חרף חומרת הטענות שבפי המשיב כלפי אמנון כהן הנ"ל, נמנע המשיב מלהגיש תלונה על מעשיו של אמנון כהן בפני רשויות החוק. בבית המשפט טען המשיב, כי לא הגיש תלונה בשל מניעה הלכתית, עליה שמע בשיחה עם רב. זאת ותו לא (עמ' 91 לפרוטוקול מיום 17.5.07). כמו כן, המשיב לא הציג בבית המשפט כל ראייה לכך שנקט בהליך אזרחי נגד אמנון כהן בגין מעשיו, על אף שטען כי תביעה כאמור הוגשה על ידו. זאת ועוד. טענת המשיב בדבר זיוף חתימתו בכתב הערבות - גם כשהיא נשמעת מפיו - מובאת כהשערה בלבד. היינו, המשיב טוען כי הוא מניח שכהן זייף את חתימתו, על יסוד הסברה כי כהן זייף מסמך אחר (הצהרה כלכלית - צורף כנספח ט"ו לתצהיר המשיב). די בדברים אלה, כשלעצמם, כדי לקבוע כי לא עלה בידי המשיב להרים את נטל הראייה, המוגבר, המוטל על כתפיו להוכחת טענתו (ראה והשווה: [ע"א 624/88 הנ"ל](#), בעמ' 503; ותקנה 78 ל**תקנות סדר הדין האזרחי**, התשמ"ד-1984).

שנית, טענת המשיב עומדת בסתירה ברורה לדברים שנמסרו על ידי אמנון כהן וניצן, אשר העידו בהליכים שהתקיימו בארצות הברית על כך שהמשיב חתם על מסמכי ההלוואה, ובכלל כך על כתב הערבות, בנוכחותם, בביתו של אמנון כהן (ראה הדברים

--- סוף עמוד 37 ---

המפורשים שנאמרו בעניין זה מפי אמנון כהן בתמליל דיון בבית משפט - נספחים 23 ו-25 לתצהיר עו"ד גיימס קיפלי (James D. Kepley) (להלן - **קיפלי**); וכן דברי ניצן בתמליל עדותו - נספח 22 לתצהיר קיפלי; וראה גם עדות פרופ' קימברלי טיילור (Kimberly A. Taylor) (להלן - **פרופ' טיילור**), בדיון בהליך הנוכחי, בעמ' 23

שלישית, ניכר כי המשיב עושה שימוש בטענת הזיוף לפי נוחיותו. כך, קיימים הליכים בהם לא כפר המשיב בהיותו ערב להלוואה (ראה, למשל: בקשת המשיב מיום 1.10.07, הצטרף להליכים בעניינו של ניצן, בה מודה המשיב בהיותו ערב להלוואה – נספח ג' ל"בקשה לדחיית מועד לסיכומים ולעיכוב הליכים" שהגיש המשיב; ועדות קיפלי בעניין מפגשים ושיחות שערך עם המשיב ובא כוחו, מר סאקס (Sacks), בהם לא הייתה מחלוקת כי המשיב ערב להלוואה - פסקאות 3.1.2-3.15 ונספחים 18-19 לתצהיר קיפלי). נדגיש, כי בהליכים בבית המשפט בוורגינייה בתביעה מושא פסק החוץ לא טען המשיב, בתחילה, כי חתימתו על כתב הערבות זויפה (ראה הודאת המשיב בעובדות בפני בית המשפט בוורגינייה מיום 11.10.01 - נספח 59 לתצהיר קיפלי). רק בהמשך, ארבעה חודשים לאחר הליך ההודאה בעובדות, ביקש המשיב מבית המשפט בוורגינייה לתקן את הגנתו ולהוסיף את הטענה, כי חתימתו על כתב הערבות זויפה (ראה בקשה מיום 22.2.02 לתיקון ההודאה בעובדות - נספח 74 לתצהיר קיפלי). בית המשפט בוורגינייה התיר את התיקון המבוקש, ואולם התנה זאת בכך שהמשיב, מצידו, ימלא אחר הוראת בית המשפט בדבר גילוי מסמכים. משכשל המשיב במילוי החלטת בית המשפט בעניין זה, נדחתה בהתאמה בקשתו לתיקון העובדות בהן הודה (נספחים 44, 77 ו-78 לתצהיר קיפלי, וראה עמ' 61-62 לפרוטוקול). הדעת נותנת, כי לו היה אמת בטענת המשיב כי לא חתם על כתב הערבות, היה המשיב מקפיד לטעון טענה זו בהזדמנות הראשונה ומתמיד בכך בהזדמנויות נוספות.

אשר לטענת המשיב, כי לא יכול היה לחתום על כתב הערבות בארצות הברית בשל כך שבמועד החתימה שהה בישראל, אני רואה לנכון לקבל את הסבר המבקשת בעניין זה. על פי ההסבר האמור, חרף התאריך המודפס בראש כתב הערבות (21.7.99) נחתמו המסמכים, הלכה למעשה, עוד לפני כן, ביום 5.7.99, כאשר המשיב נכח

--- סוף עמוד 38 ---

בארצות הברית. עדי המבקשת העידו על הפרקטיקה הנוהגת בעסקאות מהסוג הנדון, שלפיה מכינים את מסמכי ההלוואה מבעוד מועד (תוך הדפסת תאריך תחולה עתידי), בעוד שבפועל נחתמים המסמכים בתאריך שונה מהתאריך הנקוב בהם. החתימה על המסמכים נעשית במקומות ובזמנים שונים, ואין המדובר במפגש אחד שבו חותמים

"Dry Closing" (פסקה 105 לתצהיר פרופ' וולק; עדות קיפלי בעמ' 29-30 לפרוטוקול מיום 29.11.06; עדות דינן בעמ' 29 לפרוטוקול מיום 29.11.06 ובפסקאות 216-224 לתצהיר מטעמו; וראה גם פסקאות 2.2.1-2.2.5 לתצהיר תומס בייפור (Thomas J. Biafor) (להלן - **בייפור**)).

אשר לטענת המשיב, כי חתימתו על כתב הערבות לא אומתה, למשל, על ידי נוטריון, אציין כי המשיב לא הפנה להוראת דין כלשהי המחייבת נקיטה בהליך של אימות חתימה על פי הדין האמריקאי. יתרה מכך, עדי המבקשת הבהירו בעדותם, כי אימות חתימה **אינו** נדרש על פי הדין האמריקאי כתנאי לקבלת ההלוואה, וניתן היה להסתפק בחתימת המשיב בלבד, כפי שנעשה (עדות קיפלי בעמ' 25 לפרוטוקול; סעיפים 3.5.1-3.5.3 ונספח 27 לתצהיר קיפלי; פסקאות 2.3.1-2.3.3 לתצהיר בייפור).

סיכומם של דברים. על יסוד הטעמים האמורים ובשים לב לאינטרס הכלכלי המובהק שהיה למשיב לחתום על כתב הערבות (ראה לעניין זה, בין היתר, פסקאות 13, 17 ו-25 לתצהיר פרופ' טיילור ופסקאות 356-357 לתצהיר דינן), אני רואה לנכון לדחות את טענת הזיוף שפי המשיב.

49. המשיב טוען בהקשר זה גם, כי לא היה ערב להלוואה בשל כך שכחודש ימים לפני נטילתה על ידי Lee Hall, פירקו המשיב וניצן את שותפותם בבעלות ב-Lee Hall (פסקה 3.2 לתצהיר המשיב). המשיב טוען, כי Lee Hall המחתה את חיובה להשיב את ההלוואה לחברת Wee Talk, הנמצאת בבעלות בלעדית של ניצן (פסקה 3.6; 3.29 לתצהיר המשיב). עוד מוסיף המשיב, כי ממסמכים שיצאו תחת ידי הגוף המלווה עולה, כי המשיב לא עמד בתנאים הנדרשים על מנת שיאושר לשמש כערב להלוואה (פסקה 3.13 לתצהיר המשיב), וממילא גורמים בגוף המלווה הודו שהערב היחיד להלוואה הוא ניצן, ולא המשיב (פסקה 3.12 לתצהיר המשיב).

--- סוף עמוד 39 ---

המבקשת משיבה באריכות לטענות המשיב וטוענת, בין היתר, כי המשיב ערך עם ניצן וחברתו הסכם פיקטיבי, למראית עין, בניסיון לרמות את הגוף המלווה ולקבל, שלא כדין, את כספי ההלוואה; המשיב הציג בפני הגוף המלווה מצגי שווא בדבר חלקו

Lee Hall כדי לקבל את ההלוואה; המשיב הוציא מ-Lee Hall כספים במרמה והביא לקריסת החברה ולא יכלתה להשיב את ההלוואה, ועוד.

50. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים בעניין זה הגעתי לכלל מסקנה, כי הדברים אינם דורשים בחינה מעמיקה וממצה של הטענות לגופן. הטעם לכך הוא, שהוכח, כאמור, כי המשיב חתם על כתב ערבות אישי ועצמאי להלוואת Lee Hall (נספח 55 לתצהיר פרופ' וולק), ולכן אין כל רלוונטיות לשאלה האם הלווה הייתה באותו שלב עדיין בבעלותו, אם לאו. כמו כן, המשיב לא הביא כל ראיה להוכחת הטענה כי החיוב להשיב את ההלוואה הומחה כדין לחברה אחרת (במובחן מהעברת הבעלות בחברה – נספח 64 לתצהיר קיפלי), ושהדבר נעשה בהסכמת הגוף המלווה. זאת, בין היתר, בשים לב לכך שמסמכי ההלוואה קובעים **איסור** על העברת החיובים על פיה לאחר. אשר לטענה, כי המשיב לא עמד בתנאי הכשירות לשמש כערב להלוואה, המדובר בטענה מקוממת, אשר לא ראוי כי תישמע מפי ערב, אשר ערבותו אושרה והחברה שבבעלותו קיבלה בסופו של דבר הלוואה. שיקולי הגוף המלווה באישור ערבים הם מענייניו של הגוף המלווה, ואין בהם כדי לפטור ערב מחבותו על פי כתב הערבות עליו חתם (ראה גם חוות דעת בייפור בעניין זה- בפסקה 2.4.3 לדוח מטעמו). יתרה מכך, עיון נוסף במכתב הגוף המלווה עליו סומך המשיב (נספח י"א לתצהיר המשיב) מעלה, כי זה נכתב **לאחר** שההלוואה כבר ניתנה ל-Lee Hall, בעת שהמשיב ביקש לקבל הלוואה נוספת מהגוף המלווה (פסקה 2.4.1-2.4.3 לדוח בייפור). עוד אוסיף, כי לא מצאתי ממש גם בטענת המשיב כי גורמים בגוף המלווה הודו בכך שהמשיב אינו ערב להלוואה. כפי שהובהר בעדות דיין בבית המשפט, דברים שנאמרו מפיו הובאו באופן חלקי ומגמתי, והם אינם משקפים את דעתו או את המצב המשפטי לאשורו (בעמ' 42 לפרוטוקול מיום 29.11.06; וראה במיוחד תצהיר דיין מיום 24.4.06).

הליך כינוס נכסיה של Lee Hall

51. 51. המשיב טוען, כי המבקשת ניהלה את נכסי Lee Hall ששועבדו להבטחת השבת ההלוואה באופן כושל, אשר הביא לירידת ערכם (פסקה 8 לתצהיר המשיב); המבקשת עשתה קנוניה בכך שמכרה לעצמה חלק מן הנכסים, במחיר הנמוך משווים

52. 52. --- סוף עמוד 40 ---

53. 53. הריאלי (פסקה 8.6 לתצהיר המשיב); וכן המשיב כלל לא היה מודע להליך כינוס הנכסים ולא נטל בו חלק (פסקה 8.8 לתצהיר המשיב).

המבקשת מתנגדת לטענות המשיב בעניין זה ובפיה טענה מקדמית ותשובות לגופו של עניין. כטענה מקדמית טוענת המבקשת, כי טענות המשיב בעניין זה אינן רלוונטיות כלל להליך האכיפה, וכי המדובר בטענות שלא הועלו בפני בית המשפט בארצות הברית, בערכאה הראשונה ובערעור. לגופו של עניין טוענת המבקשת, כי הליך כינוס הנכסים נעשה כדין, בהליך פומבי ובתום לב.

54. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים ואת חומר הראיות הגעתי לכלל מסקנה, כי דין טענות המשיב להידחות. תחילה אומר, כי על אף שבחינה ליברלית של טענות המשיב תחת הכותרת "מרמה" מאפשרת לפרוש טענות שהיו ידועות למשיב במועד ניהול ההליכים מחוץ לישראל והוא ביכר שלא להעלותן בפני בית המשפט הזר, אני רואה טעם לפגם בהעלאת הטענות לראשונה בהליך אכיפת פסק החוץ. נתון זה גורע באופן משמעותי מאמינות טענות המשיב, אשר בחר להעלות את טענותיו לראשונה בהליך שבפני. המדובר בטענות שהבסיס העובדתי להן מצוי בהליכים שהתקיימו בארצות הברית והסתיימו לכל המאוחר בשנת 2002, במהלך ניהול ההליך מושא פסק החוץ. נזכיר, כי בהליך זה הסכים המשיב, באמצעות בא כוחו, לגובה ה"נזקים" שנגרמו למבקשת, לאחר שנוכו מחוב ההלוואה הסכומים שהתקבלו במסגרת הליך כינוס נכסי Lee Hall (פסקה 124 ונספח 91 לתצהיר פרופ' וולק). למרות זאת, ראה המשיב שלא להעלות את טענותיו בדבר אופן ניהול הליך כינוס הנכסים בפני בית המשפט בוורגיניה, והוא עושה כן לראשונה עתה. נראה, כי המדובר בניסיון ל"מקצה שיפורים" אסור, אשר על בית המשפט לדחותו.

כמו כן, המשיב נמנע מלתמוך את טענותיו הקשות כלפי המבקשת בראיות. טענות המשיב בעניין זה נותרו בגדר אמירות בעלמא. אך מובן, כי אין די בכך כדי להרים את נטל ההוכחה בטענת מרמה.

לעומת זאת, המבקשת פירטה בתצהירה ובנספחים להם, ברחל בתך הקטנה, את המהלכים שבוצעו במסגרת הליך כינוס הנכסים (ראה באופן כללי עמודים 5-9 לתצהיר קיפלי). עיקרי הדברים העולים מתצהירי המבקשת הם, כי בבית המשפט

--- סוף עמוד 41 ---

בארצות הברית התנהל הליך פומבי של מינוי כונס נכסים בלתי תלוי לנכסי Lee Hall (פסקה 2.1.2 לתצהיר קיפלי); הודעה על כינוס הנכסים נשלחה לכתובת הרשומה של

Lee Hall וההליך לווה לכל אורכו על ידי ניצן, אחד מבעליה של Lee Hall (פסקאות 2.2.5, 2.3.3 לתצהיר קיפלי). כונס הנכסים אינו נדרש על פי הדין בארצות הברית לשלוח הודעה גם לערבים, ובכללם למשיב (פסקה 2.3.4 לתצהיר קיפלי); המבקשת נתנה ל-Lee Hall הזדמנות למצוא רוכש מטעמה על מנת להימנע ממכירת הנכסים באופן כפוי; Lee Hall לא מצאה רוכש וכינוס הנכסים החל בחודש אוקטובר 2001 (פסקה 2.3.2 לתצהיר קיפלי); הודעה לציבור על הכוונה למכור את הנכסים פורסמה, כנדרש על פי הדין, ונשלחה לכתובת הרשומה של Lee Hall (פסקאות 2.2.6, 2.3.5 לתצהיר קיפלי); בהמשך, רכשה המבקשת שלושה מתוך ארבעת הנכסים שהועמדו למכירה, וזאת לאחר שהיא הציעה את המחיר הגבוה ביותר עבורם. הנכס הרביעי נמכר לצד ג' שהצעתו הייתה הגבוהה ביותר (פסקה 2.4.3 לתצהיר קיפלי); רכישת נכסים על ידי הנושה היא אפשרות ידועה ומקובלת בנסיבות העניין; נכסי Lee Hall נמכרו בסכום כולל של כ-14 מליון דולר. הפער בין הערכת מחיר השוק של הנכסים לבין מחיר המכירה בפועל היה זניח וצפוי בשים לב לטיב ההליך בו נמכרו הנכסים (מכירה כפויה) ולמצבם בפועל (פסקה 2.4.6 לתצהיר קיפלי); פסקה 119 ונספח 63 לתצהיר טיילור). בעניין זה אעיר, כי עיון בתצהיר העדות הראשית שהגיש המשיב מעלה, כי אחד מארבעת נכסי Lee Hall שמומשו בהליך כינוס הנכסים נמכר במחיר **הגבוה** מהערכת מחיר השוק שניתנה לגביו (פסקה 8.6 לתצהיר). כראיה למחיר הגבוה ששילמה המבקשת עבור הנכסים מציינת המבקשת, כי הנכסים נמכרו על ידה בהמשך לאחרים במחיר **הנמוך** ב- 2.4 מליון דולר מהמחיר ששילמה עבורם (פסקאות 2.1.2, 2.4.4 לתצהיר קיפלי). עוד מוסיפה המבקשת, כי הליך המכירה ומחיר המכירה של הנכסים אושרו על ידי בית המשפט בוורגינייה (פסקה 2.5.1 לתצהיר קיפלי).

סיכומם של דברים. לא עלה בידי המשיב לבסס כדבעי את הטענה כי פסק החוץ ניתן במרמה בהיבט של הליך כינוס נכסי Lee Hall.

מידע על קיומם של הליכים משפטיים מקבילים

55. המשיב טוען, כי המבקשת העלימה מידיעת בית המשפט בוורגינייה את העובדה, שבינה לבין U.B.S (הגוף המלווה) התנהלו הליכים משפטיים שבבסיסם מכירת הלוואת Lee Hall למבקשת. עוד טוען המשיב, כי המבקשת ממשיכה לנהל הליכים משפטיים לגביית החוב בגין ההלוואה נגד ניצן, בניסיון להיפרע פעמיים אותה הלוואה. המשיב סבור, כי עובדות אלה מבססות את הטענה, כי פסק החוץ הושג במרמה.

אני סבורה, כי אין בטענות אלה כדי לבסס טענה בדבר מרמה, ולהלן אבאר עמדתי.

מחומר הראיות עולה, כי במקביל להליך מושא פסק החוץ שניהלה המבקשת נגד המשיב, אכן התנהלו בין המבקשת לבין U.B.S מספר הליכים משפטיים, במדינות שונות בארצות הברית (להלן - **ההליכים המקבילים**). הרקע העובדתי שעמד ביסוד ההליכים המקבילים היה מכירת אגד הלוואות באגד הלוואות זה היא הלוואת Lee Hall (בסכום U.B.S למבקשת. **אחת** ההלוואות באגד הלוואות זה היא הלוואת Lee Hall (בסכום של כ- 17.4 מליון דולר) (ראה פסקה 15 לתצהיר דינן מיום 24.4.06). טענת המבקשת בהליכים המקבילים הייתה, כי בעת רכישת אגד הלוואות הציגה לה U.B.S מצגים מסוימים ביחס לאיכות ההלוואות ולסיכויי גבייתן, אשר בשלב מאוחר יותר התברר למבקשת כי היו מצגי שווא (פסקאות 17-29 לתצהיר הנ"ל). לפיכך, תבעה המבקשת מ-U.B.S לשלם לה פיצויים בגין הנזקים שנגרמו לה כתוצאה מאותם מצגי שווא (פסקאות 30-31 לתצהיר הנ"ל). גם בפי U.B.S היו טענות נגד המבקשת. בסופו של יום, בשנת 2004, הסתיימו ההליכים ההדדיים בפשרה, שבמסגרתה התחייבה U.B.S לשלם למבקשת סך של כ-19.3 מליון דולר, בתמורה למחיקת כל התביעות ההדדיות בין הצדדים (פסקאות 32-34 לתצהיר הנ"ל). כפי שצוין קודם לכן, בפי המשיב טענות בקשר עם הסכם הפשרה שנחתם בין המבקשת ו-U.B.S, ועיקרן כי התמורה שקיבלה המבקשת מ-U.B.S על פי הסכם הפשרה הביאה, הלכה למעשה, לפירעון החוב בגין

Lee Hall, על אף שזו, או הערבים להלוואה (המשיב וניצן), לא

שילמו דבר למבקשת על חשבון ההלוואה.

--- סוף עמוד 43 ---

כפי שנקבע לעיל, דינה של טענה מסוג זה (היא "טענת פרעתי") להתברר בהליכי ההוצאה לפועל, ולא בהליך של אכיפת פסק חוץ. ואולם, בהקשר לטענת המרמה שבפי המשיב, ניתן ללמוד על טיב ההליכים המקבילים והרלוונטיות שלהם להליך אכיפת פסק החוץ לא רק מעדויות עדי המבקשת (ראה במיוחד תצהיר דינן מיום 24.4.06), אלא גם מתוך האמור בהסכם הפשרה גופו, בבחינת "סופו מעיד על תחילתו". כך, במסגרת אחת מבקשות הביניים שהגיש המשיב התבקש גילוי ועיון בהסכם הפשרה (בש"א [4230/05](#)). בהחלטה שניתנה בבקשה התייחסתי לתוכן הסכם הפשרה, כדלקמן:

"לאחר שעיינתי היטב בהסכם הפשרה על נספחיו, בטענות הצדדים ובאסמכתאות שצורפו להן הגעתי לכלל מסקנה, כי הסכם הפשרה אינו רלוונטי, באופן ישיר או עקיף, לתביעה הנדונה בתיק העיקרי. במה דברים אמורים.

מבלי לשגות בחשיפת פרטים סודיים מתוך הסכם הפשרה, ניתן לומר כי המדובר בהסכם פשרה שנחתם ביום 13.9.2004 בין מספר חברות, וביניהן חברת U.B.S והמבקשת, בו הגיעו הצדדים להסכמה לפיה יופסקו ויימחקו תובענות שונות שהגישו הצדדים, בבתי משפט שונים בארצות הברית, בנוגע למצגים שהוצגו על ידי חברת U.B.S בעסקת הרכישה של מספר גדול של משכנתאות. בתמורה להפסקת התובענות, הוסכם על תשלום פיצוי בסך של כ-19.3 מליון דולר לטובת נאמנות עליה מופקדת המבקשת.

הסכם הפשרה אינו מבטא עסקה של רכישה חוזרת של המשכנתאות שלגביהן הוצגו המצגים, והוא אינו מבטל את העסקה המקורית. היינו, על פי ההסכם חברת U.B.S אינה רוכשת בחזרה את המשכנתאות מידיה של המבקשת, והמבקשת נותרת בעלת הזכות לממש את המשכנתאות. ההסכם מאזכר את עסקת הרכישה של המשכנתאות במסגרת רשימת הנחות ("הואילים") בראשיתו, ומציין את העובדה כי חברת U.B.S הציגה לצדדים להסכם מצגים מסוימים בנוגע למשכנתאות שנרכשו, ובעקבות כך הוגשו על ידי הצדדים תביעות הדדיות, שהסכם הפשרה נועד לסלקן:

‘WHEREAS, UBSRES Sold... mortgage loans...and in connection therewith, made certain representations and warranties to MLMI regarding the Mortgage Loans’

--- סוף עמוד 44 ---

זאת ועוד. מהסכם הפשרה עולה, כי הצדדים הסכימו ביניהם להשאיר בידיה של חברת Orix (אשר אין חולק כי היא הגוף המתפעל את המשכנתאות עבור הנאמנות עליה מופקדת המבקשת) את כל המסמכים המקוריים הנוגעים לעסקת רכישת המשכנתאות, בין השאר, כדי שתוכל לעשות בהם שימוש לצורך הגשת תביעות נגד הלווים.

‘...Orix may use the Loan Origination/ Underwritings Files for purposes of fulfilling its obligations as set forth in the PSA and/or for pursuit of claims and/or suits against borrowers, if any.’

(ההדגשה שלי)

נזכיר, כי המבקשת טוענת שבעסקה של רכישת המשכנתאות (שהמשכנתא שלקחה חברת Lee Hall, לה ערב המשיב, היא רק אחת מהן) רכשה המבקשת אגד של משכנתאות בסכום כולל של כ- 500 מליון דולר. מכאן, ברי כי הפיצוי המוסכם בהסכם הפשרה, בגובה של 19.3 מליון דולר, אינו יכול להיות פירעון של אגד המשכנתאות, על אף שהמדובר בסכום הגבוה מסכום המשכנתא שנטלה חברת Lee Hall (בסכום של 17 מליון דולר, כאמור) ומערבותו של המשיב (בסכום של כ- 6.6 מליון דולר). ההבדל המשמעותי בין הסכומים, היינו, 500 מליון דולר אל מול 19.3 מליון דולר, כמו גם העובדה שהסכם הפשרה מתייחס אל אגד ההלוואות שנרכשו ולא אל משכנתא ספציפית מתוכו, תומכים אף הם במסקנה כי אין מדובר בפיצוי המהווה פירעון של חוב ספציפי מתוך אגד ההלוואות המובטחות במשכנתאות.

סיכומה של נקודה זו. עיון בהסכם הפשרה גופו מעלה, כי הוא אינו כולל את שהמשיב מבקש למצוא בו. הסכם הפשרה אינו עוסק בביטול או ברכישה חוזרת של המשכנתאות על ידי חברת U.B.S, אלא הוא קובע פיצוי למבקשת, בסכום נמוך יחסית לעסקת היסוד, בגין מצגים שונים שהוצגו בקשר אליה. בנסיבות אלה, ניתן לקבוע, כי הסכם הפשרה אינו רלוונטי להליך העיקרי, ולכן מתייתר הצורך לערוך איזון בין עקרון הגילוי לבין אינטרס המבקשת, הטוענת לשמירה על סודיות תוכן ההסכם ולכיבוד זכויות צדדים שלישיים מכוחו.”

אוסוף, כי מאז ההחלטה האמורה ב-[בש"א 4230/05](#) ניתנה בבית המשפט בארצות הברית החלטה נוספת בעניינו של המשיב, ממנה עולה מסקנה דומה באשר למהותם של ההליכים המקבילים וטיבו של הסכם הפשרה: כך, בתביעה שהגיש המשיב נגד

--- סוף עמוד 45 ---

המבקשת בבית המשפט בוורגינייה בחודש נובמבר 2005, ובה עתר לביטול פסק החוץ מחמת קבלתו במרמה (תיק מספר CH05-294), ניתן ביום 31.5.06 פסק דין אשר דחה את התביעה ואת טענת המשיב בעניין זה (ראה פסקאות 134-137 ונספח 97 לתצהיר פרופ' וולק). ערעור המשיב על פסק דין זה נשמע בפני בית המשפט העליון בוורגינייה, אשר ביום 14.9.07 דחה את הערעור ואישר את פסק הדין של הערכאה הדיונית בוורגינייה (נספח 1 לתגובת המבקשת ל"בקשה לדחיית מועד לסיכומים ולעיכוב הליכים").

עוד אזכיר החלטה נוספת שניתנה בעניין זה ביום 7.9.05 על ידי בית המשפט במדינת טקסס, ארצות הברית, בעניין *Cyrus II Partnership Bahar Development Inc.* (ההחלטה צורפה כנספח 19 לתצהיר דינן). לחברת *Cyrus* (כמו ל- *Lee Hall*) ניתנה הלוואה, אשר נמנית על אגד ההלוואות שנמכרו למבקשת. גם חברת *Cyrus* כשלה בהשבת ההלוואה ונתבעה על ידי המבקשת. במסגרת זו טענה *Cyrus* בפני בית המשפט טענות זהות לטענות המשיב בעניין הרלוונטיות של הסכם הפשרה. באותו עניין דחה בית המשפט את בקשת *Cyrus* לעיין בהסכם הפשרה וקבע, בתמצית, כי הכספים שקיבלה המבקשת על פי הסכם הפשרה אינם מהווים פירעון של חוב בגין הלוואה פלונית הכלולה באגד ההלוואות שרכשה המבקשת, ואין בקבלתם כדי לגרוע מחובם של החייבים על פי ההלוואות והערבים להן (ראה במיוחד עמ' 3 להחלטה וכן פסקאות 67-85 לתצהיר דינן מיום 24.4.06). וכך נאמר שם, בין היתר:

"The transaction that occurred was wholly independent of the Debtors' obligation to pay on the note. Because UBS Warburg paid less and left the note with Orix, the Debtors allege that they are entitled to a credit. Logic dictates that the amount owed by the Debtors should not be affected by the structure of a settlement between third parties".

הנה כי כן, נראה כי הסכם הפשרה והתביעות אותן ביקש ליישב אינם רלוונטיים להליך האכיפה שבפנינו, לכל הפחות בהיבט של טענת המרמה לה טען המשיב. לפיכך, אין כל דרך לראות באי גילויים של ההליכים המקבילים לבית המשפט בוורגיניא משום מעשה מרמה מצד המבקשת.

--- סוף עמוד 46 ---

56. 56. כאמור לעיל, המשיב רואה כמרמה גם את אי הגילוי לבית המשפט בוורגיניא בדבר ההליכים שמנהלת המבקשת לגביית החוב בגין ההלוואה מניצן. אין בטענה זו ממש. **ראשית**, כתב התביעה מושא פסק החוץ הוגש לכתחילה נגד Lee Hall, המשיב, חברת Wee Talk וניצן (ראה נספח 1 בקלסר 20). כיצד איפא ניתן לטעון להסתרת התביעה נגד ניצן. **שנית**, מושכלות יסוד הן, כי נושה רשאי לפעול לגביית חובו מחייבים שונים, כל עוד חוב ההלוואה לא נפרע במלואו. כך גם בעניינינו רשאית המבקשת לנקוט בהליכים לגביית החוב בגין ההלוואה מהחייבים השונים (להם חבות עצמאית ומשותפת לחוב), ובכלל כך להיפרע גם מנכסי Lee Hall ומגורמים שונים אשר ערבו להלוואה. נזכיר, כי זולת מימוש נכסי Lee Hall אשר הביא לפירעון חלקי של החוב בגין ההלוואה, לא שילמו המשיב או ניצן - הערבים להלוואה - כל תשלום כדי לפרוע את החוב (וראה לעניין זה גם הדין החל בארצות הברית - פסקאות 145-145 לתצהיר פרופ' וולק).

סיכומה של נקודה זו. גם על פי אמת מידה מקילה ביותר, לא עלה בידי המשיב להרים, ולו במעט, את נטל ההוכחה המוטל על שכמו להראות כי פסק החוץ ניתן במרמה, בהתאם להוראת סעיף 6(א)(1) לחוק.

סעיף 6(א)(2) לחוק - האפשרות שניתנה לנתבע לטעון טענותיו ולהביא ראיותיו לפני מתן הפסק לא הייתה, לדעת בית המשפט, סבירה

57. 57. ההלכה היא, כי השאלה שיש לבחון בהקשר להגנה זו היא "... לא אם הנתבע, מסיבות סובייקטיביות שלו, התקשה להתפנות למשפט ולטפל בהכנת הופעתו אלא - האם אובייקטיבית, בית המשפט שדן בעניינו של הנתבע, מבחינתו, נתן לנתבע הזדמנות סבירה להתייצב לדיון וליטול בו חלק" (ע"א 802/89 ג' אינדורקסיס נ' א' ל' [הזדמנות סבירה להתייצב לדיון וליטול בו חלק](#)).

_____ (2) 366, 369 ; וראה גם : ע"א 6796/97 הנ"ל, בעמ' 708 ; פסברג, שם, בעמ' 17).

58. 58. בענייננו טוען המשיב, כי פסק החוץ ניתן נגדו מבלי שהיה לו יומו בבית המשפט. לטענתו, הוא נדרש להגיש את כתב ההגנה בתוך שלושה ימים בלבד (פסקה 4.1.3 לתצהיר המשיב); בית המשפט סרב לאפשר לו לתקן את כתב הגנתו, חרף בקשה

59. 59. --- סוף עמוד 47 ---

60. 60. שהגיש בעניין זה (פסקה 4.1.4 לתצהיר המשיב); בית המשפט לא שמע את ראיות המשיב ולא קיים דיון הוכחות בתיק (פסקה 8.3.3 לתצהיר המשיב); המשיב חויב על ידי בית המשפט בהמצאת מסמכים שלא היו ברשותו, ומשלא המציאם הוצא נגדו צו "דרקוני" בדבר ביזיון בית המשפט (פסקה 4 לתצהיר המשיב); ופסק החוץ הוכתב על ידי באי כוח הצדדים, ולא על ידי בית המשפט. עוד מוסיף המשיב, כי השופט שדן בתביעה מושא פסק החוץ, James F. D`alton, ידוע כשופט אנטישמי (פסקה 4.5 ו-5.4 לתצהיר המשיב; וראה גם פסקה 15 לחוות דעת ניל קצ'ינסקי (Neil Kuchinsky) מטעם המשיב).

61. 61. בחינה של חומר הראיות שהגישו בעלי הדין (הכולל, בין היתר, את רוב מסמכי תיק בית המשפט בוורגינייה) מעלה, כי אין ממש בטענות המשיב וכי הייתה לו אפשרות יותר מסבירה לטעון טענותיו ולהביא ראיותיו בפני בית המשפט הזר. במה דברים אמורים.

ההליך המשפטי שהתקיים בוורגינייה, שבסיומו ניתן פסק החוץ, החל ביום 28.6.01 והסתיים ביום 18.2.03. לא למותר לציין גם, כי הליך הערעור שהגיש המשיב על פסק החוץ הסתיים (על כל שלביו) ביום 7.11.03. בנוסף, קיים המשיב הליך נפרד לביטול פסק החוץ אשר הסתיים בפסק דין ביום 31.5.06. ערעור המשיב על פסק הדין הנ"ל נשמע בפני בית המשפט העליון בוורגינייה, אשר דחה את הערעור בפסק דין שניתן ביום 14.9.07.

ההליך בערכאה הדיונית שבסופו ניתן פסק החוץ כלל שבעה דיונים שהתקיימו בבית המשפט, גביית תצהירים (Depositions) משלושה עשר עדים בשלוש מדינות שונות

--- סוף עמוד 48 ---

בוורגינייה היה המשיב מיוצג על ידי משרד עורכי דין McGuireWoods, שהנו, לטענת המבקשת, אחד ממשרדי עורכי הדין המובילים בארצות הברית מבחינת גודלם והיקף העניינים בהם הם עוסקים. עורך הדין Robert McFarland, אשר ייצג את המשיב, הוא אחד השותפים במשרד הנ"ל ודורג לאחרונה כאחד מעורכי הדין הטובים בארצות הברית (נספחים 15-17 לתצהיר פרופ' וולק).

מבט קרוב יותר בהליכים שהתנהלו בבית המשפט בוורגינייה ניתן לקיים מתוך עיון בסיכומי המבקשת, אשר הביאה בפירוט רב את השתלשלות העניינים במהלך ניהול התביעה בבית המשפט המחוזי בוורגינייה (ראה פרוטוקול דיון מיום 13.11.07 החל מעמ' 129). לצורך ענייננו, די להביא את עיקרי הדברים, כדלקמן:

ביום 28.6.01 הגישה המבקשת את התביעה נגד המשיב (נזכיר, כי היו גם נתבעים נוספים). כתב התביעה הומצא לשתי כתובות שונות של המשיב, האחת – כתובתו הידועה על פי הסכם שערך עם ניצן (הומצא ביום 29.6.01). השנייה – הכתובת אותה ציין המשיב בכתב הערבות (הומצא ביום 3.8.01) (נספחים 25-26 לתצהיר פרופ' וולק); ביום 20.7.01 הגיש ניצן כתב הגנה בשם החברות הנתבעות. המשיב נמנע מלהגיש את כתב ההגנה מטעמו במסגרת הזמן שעמד לרשותו על פי הדין (21 יום ממועד מסירת כתב התביעה לבית המשפט - עד ליום 27.7.01); ביום 27.7.01 הגישה המבקשת לבית המשפט בקשה לגילוי מסמכים ולהודאה בעובדות (נספח 21 לקלסר 10); רק ביום 17.9.01 הגישה המבקשת בקשה למתן פסק דין נגד המשיב, בהיעדר הגנה (פסקה 56 ונספח 28 לתצהיר פרופ' וולק); בסמוך לכך, ביום 24.9.01, יצר ב"כ המשיב קשר עם ב"כ המבקשת וביקש הסכמתו לדחיית המועד להגשת כתב הגנה. באי כוח הצדדים הסכימו על מחיקת הבקשה למתן פסק דין בהיעדר הגנה ועל הארכת המועד להגשת כתב הגנה כמבוקש (פסקה 56 ונספח 29 לתצהיר פרופ' וולק); בהחלטת בית המשפט

--- סוף עמוד 49 ---

הנה כי כן, אין ממש בטענת המשיב לפיה היה לו פרק זמן של שלושה ימים בלבד להגיש את כתב ההגנה. שהרי כתב התביעה הומצא לו, לכל המאוחר, ביום 3.8.01. ב"כ המשיב ביקש את הסכמת ב"כ המבקשת להארכת מועד כבר ביום 24.9.01. כתב ההגנה הוגש, כאמור, ביום 1.10.01, **על פי הסכמת הצדדים** (יום לפני המועד האחרון שהוסכם עליו). מכאן שלמשיב הייתה שהות מספקת לערוך את הגנתו.

ביום 11.10.01 הגיש המשיב את תגובתו לבקשת המבקשת להודות בעובדות, שכללה הודאות בעובדות מסוימות, וכן את תגובתו לבקשה לגילוי מסמכים. המסמכים שגילויים התבקש היו מסמכים בדבר מצבו הכלכלי של המשיב בין השנים 1998-2002 (פסקה 115 לתצהיר פרופ' וולק). במסגרת התגובה התנגד המשיב לגילוי המסמכים שהתבקש (נספחים 61-62 לתצהיר פרופ' וולק). ביום 29.11.01 הגישה המבקשת בקשה לחיוב המשיב לגלות את המסמכים (נספח 7 בקלסר 20). ביום 12.12.01 ניתנה החלטת בית המשפט המורה למשיב לגלות את המסמכים בתוך 30 יום (עד ליום 11.1.02) (נספחים 43 ו-77 לתצהיר פרופ' וולק). ביום 11.1.02 הגיש המשיב 11 עמודים (בלבד) של מסמכים. ביום 22.2.02 הגיש המשיב בקשה לתיקון הודאתו בעובדות, במסגרתה טען, לראשונה, כי לא חתם על כתב הערבות (נספח 74 לתצהיר פרופ' וולק). ביום 3.5.02 הגישה המבקשת בקשה למתן פסק דין חלקי בגין הימנעות המשיב מגילוי מסמכים, בהתאם להוראות הדין האמריקאי (פסקאות 109-111 ונספחים 56, 79 ו-81 לתצהיר פרופ' וולק). המשיב הגיב לבקשה, והמבקשת השיבה לתגובתו (נספחים 63, ו-68 לתצהיר פרופ' וולק, בהתאמה). בהחלטת בית המשפט מיום 26.6.02 קבע בית המשפט, כי תינתן למשיב רשות לחזור בו מהודאתו בחתימה על כתב הערבות, אך זאת בתנאי שהמשיב יגלה את המסמכים אותם נדרש לגלות (פסקה 94 ונספחים 44, ו-48 לתצהיר פרופ' וולק). נציין, כי ב"כ המשיב הודיע למשיב על החובה לענות לצו גילוי

--- סוף עמוד 50 ---

חלקי בדבר אחריותו של המשיב מכוח כתב הערבות (Summary Judgment). בהמשך לכך, קבע בית המשפט את המשך הדיון ב"נזקים" (Damages) שנגרמו למבקשת (פסקה 120 ונספח 78 לתצהיר פרופ' וולק).

הנה כי כן, בית המשפט דחה את בקשתו של המשיב לתקן את הודאתו בעובדות (בהן הודה ארבעה חודשים קודם לכן) בשל התנהגותו המזלזלת של המשיב והימנעותו החוזרת מלגלות מסמכים חיוניים להליך, בניגוד להחלטות בית המשפט. במצב דברים זה, על בסיס העובדות בהן הודה המשיב, ניתנה החלטה נגדו בעניין ה"אחריות" ובית המשפט נפנה לבחינת ה"נזקים" שנגרמו למבקשת. על פי תצהירו של פרופ' וולק, במצב הדברים שיצר המשיב בהתנהלותו, על פי הדין האמריקאי, למעשה לא נותרה לבית המשפט ברירה אלא לפעול כפי שפעל (פסקה 121 לתצהיר פרופ' וולק).

המבקשת הגישה לבית המשפט ראיות בדבר ה"נזקים" שנגרמו לה, ובכלל כך תחשיבים בדבר הכספים שהתקבלו מכינוס נכסי Lee Hall, בניכוי הוצאות הליך הכינוס (פסקה 124 ונספח 91 לתצהיר פרופ' וולק). המשיב, באמצעות באי כוחו, לא חלק על יתרת החוב בגין ההלוואה לאחר הניכויים כאמור (ראה פרוטוקול מיום 30.10.02, בעמ' 25-43 – נספח 19 לתצהיר פרופ' וולק). פסק הדין נוסח בהסכמת בעלי הדין, זולת נושא גובה שכר טרחת עורכי הדין ופסיקתם של פיצויים עונשיים (אשר לא נפסקו בסופו של יום), אשר הושארו להחלטת בית המשפט. הליך זה, בו מנוסחות ההחלטות על ידי עורכי הדין בהסכמה, הוא הליך מקובל בארצות הברית (פסקה 66 ונספח 41 לתצהיר וולק). בסופו של הליך זה ניתן פסק החוץ ביום 18.2.03.

לא למותר לשוב ולהזכיר, כי ביום 19.5.03 הגיש המשיב בקשה למתן רשות ערעור על פסק החוץ (Petition to Appeal) והחלטות הביניים שקדמו לו (נספח 8 לתצהיר פרופ' וולק). ביום 27.8.03 התקיים דיון בעל פה בבקשת המשיב, במסגרתו הפנו שלושה שופטים של בית המשפט העליון של וירג'יניה שאלות אל ב"כ המשיב (סעיפים 48-49 לתצהיר וולק). ביום 3.10.03 דחה בית המשפט את בקשת המשיב לערער על פסק החוץ. ביום 17.10.03 הגיש המשיב לבית המשפט העליון בוורג'יניה בקשה לעיון מחדש (Petition for Rehearing) בהחלטה הנ"ל של בית המשפט העליון מיום 3.10.03 (נספח 6 לתצהיר פרופ' וולק). בבקשתו התייחס המשיב גם לממצאים שנקבעו בפסק החוץ לגופו של עניין, וכן טען טענות בדבר חבותו, מדעיקרא, כערב להלוואה.

--- סוף עמוד 51 ---

ביום 7.11.03 דחה בית המשפט העליון בוורג'יניה את בקשת המשיב לעיון מחדש, ללא הנמקה עניינית (נספח 11 לתצהיר פרופ' וולק).

סיכומה של נקודה זו, בחינת השתלשלות העניינים כפי שהובאה לעיל (הנסמכת כל כולה על מסמכי תיק בית המשפט בוורג'יניה) מעלה, כי ניתנה למשיב אפשרות סבירה, ואף למעלה מכך, לטעון טענותיו ולהביא ראיותיו בפני בית המשפט הזר. אוסיף, כי המשיב לא תמך את טענתו כי לא ניתן לו יומו בבית המשפט בראיות של ממש, ובמיוחד נמנע מלבסס את הטענה באמצעות העדת באי כוחו באותם הליכים. בעדותו בבית המשפט אמר המשיב, כי עורכי הדין שייצגו אותו בארצות הברית לא רצו להגיע לישראל "בגלל שיש מצב מסוכן" (עמ' 93 לפרוטוקול מיום 17.5.07). הא ותו לא.

62. בשולי הדברים אתייחס לטענת המשיב, לפיה השופט James F. D`alton, אשר דן בעניינו "ידוע כשופט אנטישמי". המשיב טוען, כי השופט D`alton נהג עמו בקשיחות, בקוצר רוח והענישו בחומרה יתרה על האופן שבו ניהל את הגנתו, והכול מטעמים גזעניים. יש לדחות טענה זו בשתי ידיים מהטעמים הבאים:

ראשית, ה"ראיה" עליה מסתמך המשיב לביסוס טענתו זו היא תצהיר של ניל קצינסקי (Neil Kuchinsky), עורך דין במדינת וירג'יניה (בהסכמת ב"כ הצדדים הוגשה חקירתו של עו"ד קצינסקי בפני כבוד השופט י' שפירא (אשר דן בהליכי ביניים בתיק) חלף חקירתו בפני בית המשפט). עו"ד קצינסקי לא ייצג את המשיב באף לא

D`alton, וכמוזכר לעיל, המשיב

נמנע מלהעיד את עורכי הדין אשר ייצגו אותו באותם הליכים.

שנית, סברתו של עו"ד קצינסקי בעניין דעותיו של השופט D`alton מבוססת על לא יותר משמועות ששמע בעניין זה מפי חבריו, עורכי דין החברים ב"ברית אחים" (ראה פסקה 15 לתצהיר):

“It came to my attention at least ten years ago from conversations with other in the petesburg area jewish community that judge dwalton Jr. has a reputation

--- --- 52 סוף עמוד ---

for being an anti-semite within the Jewish community”.

נציין, כי עו"ד קצינסקי מפרט בתצהירו אירוע אישי, שבו הגיש נגדו השופט D`alton תלונה לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, אשר בסופו של דבר בוטלה. ספק אם ניתן לראות בניסיונו האישי של עו"ד קצינסקי משום ראיה לאופן התנהלות השופט D`alton ביושבו לדין בעניינו של המשיב. ואולם, וזה העיקר לעניינו, עו"ד קצינסקי אינו מפנה בתצהירו לאמירה או למעשה של השופט D`alton שהיה בהם כדי לבסס את הסברה בדבר דעותיו האנטישמיות (ראה פסקה 17 לתצהיר), והוא מאשר בעדותו כי לא ידוע לו שהוגשה נגד השופט תלונה לארגון כלשהו המטפל בתופעות אנטישמיות (עמ' 76 לפרוטוקול הדיון בפני השופט י' שפירא). כמו כן, המשיב גם לא הגיש לבית המשפט בקשה לפסילת השופט D`alton מטעם זה. יתרה מכך, פרופ' וולק, מטעם המבקשת, העיד, כי מניסיונו האישי בהופעות בפני השופט D`alton, לא התגלה כל רמז לאנטישמיות מצדו (פסקאות 73-75 לתצהיר פרופ' וולק). בעניין זה ייאמר, כי משבחר המשיב להעלות נגד שופט בית משפט טענה כה חמורה ומרחיקת לכת, מן הראוי היה לתמוך אותה בראיות מוצקות.

סיכום

.63

.64

.65 .65 לא עלה בידי המשיב לבסס אף אחת מן ההגנות הקבועות בסעיף 6 לחוק, להן טען במסגרת התנגדותו לבקשה להכרזת פסק החוץ כאכיף בישראל. משנקבע כי

אך מובן, כי על המשיב לשאת בהוצאות המבקשת ובשכר טרחת באי כוחה. הליך הכרזתו של פסק החוץ כאכיף היה ארוך וממושך, בעיקר בעטיו של המשיב. המדובר בהליך אשר היה גם כרוך בעלויות גבוהות, בשים לב לכך שנדרשו עריכתן של חוות דעת והעדתם של עדים המתגוררים בארצות הברית. לפיכך, אני קובעת כי המשיב ישא במלוא הוצאות המבקשת. כמו כן, ישא המשיב בשכר טרחת באי כוח המבקשת בסכום של 500,000 ₪ בתוספת מע"מ.

ניתן היום כ"ב בטבת, תשס"ח (31 בדצמבר 2007) בהיעדר הצדדים המזכירות תמציא העתקים לב"כ הצדדים.

אורית אפעל גבאי 54678313-4052/05

אורית אפעל-גבאי, שופטת

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה